

DRUŽINSKI TEDNIK

Leto XIV.

V Ljubljani, 23. julija 1942-XX.

Štev. 26 (662)

Danes:

TUDI LUCIJA NI OD MUH!

Naš novi roman

(Gl. str. 2 in 3)

O sv. Jakobu pšenica zori
ali zgori.

Slovenski rek

»DRUŽINSKI TEDNIK«

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in
uprava v Ljubljani, Miklošičeva 14/III.
Poštni predal št. 345. Telefon št. 33-32.
— Račun poštne hranilnice v Ljubljani
št. 15.395. — Rokopisov ne vračamo,
nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. Za
odgovor je treba priložiti 2 liri v znakah.

NAROČNINA

1/4 leta 10 lir, 1/2 leta 20 lir,
vse leto 40 lir. V tujini
64 lir na leto. — Naročnino
je treba plačati vnaprej.

CENE OGLASOV

V tekstem delu: enostolpna petineta vrsta
ali njen prostor (višina 3 mm in širina
65 mm) 7 lir; v oglasnem delu 4.50 lire.
V dvobarvnem tisku cene po dogovoru. —
Notice: vrstica 7 lir. Mali oglasi:
beseda 0.50 lire. Oglasi davek povsod
se posebej. Pri večkratnem naročilu popust.

PONOVI USPEHI LETALSTVA OSI

Sestreljena angleška letala in uničena oklepna vozila

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 14. julija naslednje 777. vojno poročilo:

Na egiptovskem bojišču so napadli italijanskih in nemških oddelkov dosegli dobre rezultate: zajetih je bilo mnogo ujetnikov, med njimi bataljonsko poveljništvo.

Letalsko delovanje je bilo živahno tudi včeraj. Nemški lovci so sestrelili 9 »Spitfireov«, naši eno štirimotorno letalo tipa »Liberator«, dve drugi angleški letali pa sta padli v morje, zaradi od topništva v trdnjavi Tobruk, kjer so sovražni letalski napadi povzročili nekaj smrtnih žrtev med Arabci in manjšo škodo. Protiletalska obramba v Bengaziju je zadelala in uničila eno sovražno letalo, tako da znaša skupno število sestreljenih letal 100.

Oddečki bombnikov osi so napadli letališče La Venezia. V teku teh akcij so italijanski letalci sestrelili 7 sovražnih letal, 2 pa nemški lovci.

Sest naših letal se z operacij zadnjih dveh dni ni vrnilo.

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 15. julija naslednje 778. vojno poročilo:

V južnem odseku egiptovskega bojišča smo močno sovražne izvidniške oddelke napadli in odbili proti vzhodu.

Napadalne skupine italijanskega letalstva so vzhodno od El Alameina bombardirale zbirališče čet in uničile ali zažgale nekaj desetih avtomobilskih vozil.

Ponovni spopadi lovskih oddelkov so se zaključili v korist letalstva osi. Italijanski lovci so sestrelili 9 britanskih letal, nemški pa 4.

Bombardiranje vojaških naprav na Malti se je nadaljevalo podnevi in ponoči, pri čemer so nemški lovci v zraku nad otokom sestrelili štiri sovražna letala. Dve naši letali se niso vrnilo.

Angleška letala so preteklo noč pri letalu nad nekatero kraje Sicilije in Kalabrije, pri čemer so odvrkla nekaj bomb brez posledice v bližini Saponare in Villafrance (Mesina).

Glavni Stan italijanskih Oboroženih sil objavlja svoje 779. vojno poročilo:

Sovražnik je srdito napadal naše postojanke na srednjem odseku egiptovskega bojišča. Povsod je takoj prišlo do protinapadov: zajeli smo več kot 1200 ujetnikov in uničili večje število oklepnih vozil.

Letalstvo je poseglo z močnimi skupinami v srdite boje s številnimi napadi na napadajoče sovražne sile in z boji nasproti sovražnemu letalstvu. Južnaški lovci 4. krdeca so sestrelili štiri letala in so tako dosegli od začetka sedanjih bojev v severni Afriki svojo 132. zmago. Nemški letalci so zadali RAF nadaljno izgubo enega »Curtis« in enega »Spitfire«.

Angleška letala so bombardirala Bengazi ter poškodovala nekaj hiš in ubila ali ranila kakih 10 Arabcev. Protiletalska obramba je sestrelila eno sovražno letalo.

Oddečki naših in nemških letal so znova bombardirali letališče pri Micalbi in ponovno zadeli tankajšnje naprave. Ena naša letala se ni vrnilo iz dnevnih operacij.

Italijanska bojna letala so v Sredozemlju zadelala in poškodovala eno angleško križarko.

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 17. julija naslednje 780. vojno poročilo:

Sovražne oklepne enote, ki so napadle na področju pri El Alameinu, so bile napadene z naše strani in potisnjene nazaj na izhodne postojanke, pri čemer so izgubile kakih 10 tankov. Drugo akcijo, ki so jo poskusili Angleži bolj proti jugu z oklepnimi vozili, je ogenj našega topništva v kralj zadel.

Letalstvo osi je uspešno poseglo v borbe in obstreljevalo s strojnimi ter razpršilo sovražna motorna vozila na sprednjih postojankah in v zaledju. V spopadih v zraku je sestrelilo 9 britanskih letal.

Protiletalska obramba v Tobruku je med sovražnim letalskim napadom, ki je povzročil le neznatno škodo, zadelala sovražno letalo, ki je treščilo v plamenih na tla.

Na letališča na Malti so italijanski in nemški bombniki večkrat zaporedoma odvrkli mnogo bomb.

Glavni Stan italijanskih Oboroženih sil objavlja 781. vojno poročilo:

Na egiptovskem bojišču smo odbili močan napad sovražne pehote in tankov na odseku diviziji »Trento« in »Trieste«. Sovražnik je pustil v naših rokah več sto ujetnikov, po večini Avstrancev.

Letalstvo osi je tudi včeraj prispevalo veliko pomoč pri bojih. Med živahnimi dvoboji so naši lovci sestrelili dve angleški letali, nemški devet, dve nadaljni letala pa je sestrelilo proti-

ko usodo nekemu letalu tipa »Hurricane«.

Bombniki osi so ponovno napadli vojne cilje na Malti. Zaradi naglega posega nemških letal v spremstvu so 3 letala tipa »Spitfire« treščila na tla v plamenih.

Glavni stan italijanskih Oboroženih sil je objavil 20. julija naslednje 783. vojno poročilo:

V severnem in srednjem odseku naše razvrstitev na egiptovskem bojišču smo zavrnili sovražnikove napade; pri tem smo nekaj sovražnih oklepnih vozil uničili.

Nemški lovci so napadli veliko formacijo letal tipa »Hurricane« in jih 7 sestrelili.

Slabe atmosferske razmere so omejele operacije nad otokom Malto, kjer smo kljub temu zadelali nekaj važnih ciljev.

Trgovski uslužbenci Duceju

S seje nacionalnega sveta fašistske konfederacije trgovskih nameščencev

Rim, 17. julija. V navzočnosti državnega podtajnika za korporacije Cianettija in podtajnika stranke dr. Ravasia, inspektorja stranke Balzarinija, vseh tajnikov nacionalnih federacij in tajnikov glavnih pokrajinskih zvez, se je na zveznem sedežu sestala nacionalni svet fašistske konfederacije trgovskih pomočnikov. Po pozdravu Duceju je predsednik konfederacije Paladino podal obširno poročilo o delovanju centralne organizacije in njenih periferičnih enot v dobi od 31. julija 1941 do konca junija tega leta. Pri tem je še prav posebno opozoril na naloge, ki jih morajo trgovski pomočniki in delavci izvršiti v sedanjem položaju glede na ureditev cen in potrošnje. Po

za svoje uveljavljanje v korporacijski državi, ki bo tem bolj fašistska, čim bolj bo korporacijska. Korporacija je revolucija in biti izven korporacije pomeni biti izven revolucije in proti njej. V svojih zaključnih izjavah je podtajnik stranke opozoril še na zgled trgovskega potnika Brunane, ki je v izvrševanju svoje fašistske propagande padel in ki je med svojim delom vedno našel čas, da je služil fašistični stvari z vsem mladeniškim navdušenjem do žrtvovanja svojega življenja.

Zbor je z navdušenimi manifestacijami na Ducejev naslov pozdravil besede podtajnika stranke, nakar je spregovoril še državni podtajnik v ministrstvu za korporacije Ekselencija Cianetti, ki je sporočil pozdrave ministra Riceija.

Državni podtajnik je podal nekaj pojasnil v zvezi s poročilom predsednika konfederacije in našel nekaj vprašanih, za katerih rešitev dela ministrstvo za korporacije v skladu s potrebami in izkušnjami, ki so se pokazale v delovanju konfederacije. Prepričan je, da bo konfederacije po smernicah stranke in socialne politike režima tudi v bodoče uspešno nadaljevala svoje delo. Samo tako bo lahko po doseženi zmagi mogoče doseči še nadaljnje cilje, ki so cilji fašistske korporacijske države, v kateri čutilo vsi državljani brez razlike svoje udeležbo v civilizaciji, ki je nastala iz revolucije Crnih rjaj. Imeti zaupanje v sindikat, pomeni zaupati fašizmu, imeti zaupanje v korporacijo pa pomeni zaupati revoluciji. Tajnost vseh zmag je torej skrivnost volje in vere, ki izhaja iz te jasnosti: onkraj vsake polemike, onkraj vsake težnje je jasna, čista in nedvoumna Mussolijeva ideja, ki določa pot in osvežuje delo za dosego vseh intrinzičnih zmag v imenu naroda, ki se je prvi zatekel pod znake liktorja in ki je prvi podaril ogenj svoje vere, prvi žrtvoval svojo najboljšo kri za idejo in ki se bo prvi zopet dvignil v novo življenje v obrazu Rima in fašistske revolucije.

Dolgo in navdušeno vzkljanje Duceju je pozdravilo zaključek izjav Ekselencija. Delo zbora je bilo zaključeno popoldne po razpravi o vseh vprašanih, ki izhajajo iz predsednikovega poročila.

Čiščenje Slovenije »partizanov«

Triestejski »Piccolo« je priobčil v svoji številki z dne 19. t. m. članek pod gornjim naslovom izpod peresa svojega dopisnika comm. Carla Tigolija. Zaradi aktualnosti prinašamo članek v celoti.

Ako bi bil pretekle dni z nami kateri izmed onih gospodov anglosaške propagande, ki tako radi pišejo vesti o »drugi fronti« na Balkanu in jih potem objavljajo v čilskih listih, bi bil gotovo razočaran nad šibkostjo te fronte, ustvarjene na račun Stalina in Churchilla. Pred nekoliko dnevi smo šli s poveljnikom armijskega zbora prav tja, kjer so uporniki bahavo naglašali, da imajo nezavzetne postojanke in odkoder so izhajala napuhnjena »vojna poročila«, ki sta jih moskovski in londonski radio razširjala kot vesti z »druge fronte«. Da so pozimi in še kak mesec kasneje uporniki povzročali nekoliko nadlege, je znana stvar. S svojimi akcijami so dosegli to, da so naši vojaki trpeli več mraza, kakor je bilo potrebno, da so povzročili morda večje napore kakor so napore v strelskem jarku, so tudi koga izdajalsko umorili, toda sedaj prihaja ura obračuna, ko bodo vse drago plačali.

Velika vojaška enota, ki je kot posadka v nekem pasu slovenskega ozemlja, se da primerjati velikemu telesu, ki ga strupene in kratkovidne žuželke lahko nadlegujejo s tem, da ga pikaajo, dočim veliko telo samo kdaj pa kdaj malo strese kožo, da odpodi smiteže, ki pri teh gibih odletavajo v celih oblakih in zopet sedajo na isto mesto, kjer se jim je posrečilo globlje pitiči. Tako se lahko nadaljuje nekoliko časa, dokler postopno življenje ne napravi silnega giba, ali, kakor to dela govedo z zamahovanjem repa ali z zamahom gobca ob rebra, pri čemer jih stre na tisoče, da popadajo v mlaki krvi. Ista stvar se sedaj dogaja z uporniki, tako imenovanimi »partizani«, ki žurno odnesejo pete, kadar se jim ne posreči napad iz zasede ali presenečenje. Izginejo po neprebranih gorskih poljih in se zatečejo v svoja skrivališča, kjer pa tudi ne bodo dolgo uživali miru. Kazen jim je za petami in prav te dni dežujejo nanje udarci, da ostajajo v njihovih vrstah kupi nepokopanih trupel. V neki del pokrajine, kjer so mislili uporniki, da so se zaradi neprehodnosti potov, zaradi obširnih gorskih gozdov in zaradi oddaljenosti od naselbin, utrdili za vedno, je prišla divizijska pehota, ki ima nalog, da hitro in po načrtu izvede čiščenje. To je ena izmed tistih divizij, od katerih poveljnik lahko za uspeh zahteva vse, samo ne tega, da bi stale brez dela in se dale zbadati od škodljivih žuželk. Poveljnik armijskega zbora se je napotil med vojake v ta komaj očiščeni kraj, kjer so zopet zazvonili cerkveni zvonovi. Vozil se je v odprtem vozu ob potih, kjer so uporniki bahato naglašali, da so gospodarji, ter nadzoroval začelo delo.

Toda o teh »junakih druge fronte« ni nikjer niti sledu. Bombe in strelnice so jim pripravile, naj čim prej izpraznijo kraj in si poiščejo zatočišče bližje meje. Treba je vedeti, da jih ni bilo malo, da niso bili slabo oboroženi, kajti tu je bil osredotočen svet krdeč, tu so bili oddečki v rdečih srcah s popolno opremo pod vodstvom srbskih oficirjev in tem četam je pomagala topla, ki je opravljala zvezne posle, skrbela za prehrano, za izvidništvo in za dajanje znakov.

Prigionieri di guerra italiani a Marsa Matruh allontanano la bandiera inglese sostituita dalla coll'italiana. — Italijanski vojni ujetniki v trdnjavi Marsa Matruhu odstranjujejo angleško zastavo in jo zamenjujejo z italijansko

Vel. Kralj in Cesar je nakupil šest del umetnikov, vpoklicanih pod orožje. S tem je hotel izraziti priznanje umetnikom-vojakom. Umetnine predstavljajo vojaške prizore.

Duce je sprejel ministra za narodno vzgojo, ki mu je poročal o delu fašistične šole v letu XX. Duce je bil s poročilom zadovoljen in je dal nekaj navodil za nadaljnje delo. Določil je, naj ustanove nove razrede osnovnih in višjih tehničnih šol, kjer je čedalje več učencev. Zaradi morebitnih težav v preskrbi za gorivom je odobril nov koledar za osnovne, srednje in višje ženske in umetniške šole. Šolsko leto se bo na teh šolah začelo 1. oktobra, trajalo do 15. decembra in od 16. februarja do 30. junija. Letne skušnje bodo od 1. do 25. julija.

Berlinski list »Deutsche Allgemeine Zeitung« objavila članek pod naslovom »Italijani na vzhodnem bojišču«. Članek je eno samo priznanje za uspeh italijanskih vojakov, ki se bore skupaj z nemškimi tovariši na vzhodnem bojišču. V mnogih bitkah so pokazali vrhuno vlogo. Mussolinijevega Italijana, poudarila pisec tega članka. Italija je lahko ponosna, da njeni najboljši sinovi prispevajo dragocen dar k skupni stvari zahodne civilizacije, končuje članek.

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je v Ducejem imenu obiskal vojaško bolnišnico v Ljubliani. Ob vodu ga je sprejel ravnatelj polkovnik Longo. V spremstvu zdravnikov je Eksc. Grazioli obhodel vse oddelke, se ustavljal ob posteljah bolnikov in jim razdeljeval sadje, revije in druga darila. Zanimal se je za zdravilne razjede in bolnikov, za njihove razmere v družini in se z njimi ljubizno razgovarjal. Obisk in darila Vis. Komisarja so vzbudila najtoplejšo zahvalo Duceju in Vis. Komisarju.

Vis. Komisar je na podlagi svoje naredbe o uvedbi civilne delovne službe izdal vrsto odločb o postavitvi državnih in samoupravnih zavodov in zasebnih podjetij v obvezno civilno službo. Pod obvezno civilno službo spadajo tle uradi in podjetja: Visoki komisarji in vsi podrejeni mu državnih in pokrajinskih uradi, Prehrambeni zavod Visokega komisarjata za Ljubljansko pokrajino »Prevod«, Kraljske deželne elektrarne v Ljubliani. Mestno poglavarstvo ljubljansko z neposredno podrejenimi uradi in podjetji, Borza dela v Ljubliani, Pokrajinski podporni odbor občine ljubljanske, Italijanski Rdeči križ, avtonomni odsek v Ljubliani »E.I.A.R.«, postaja v Ljubliani, Trboveljska premožkopna družba v Ljubliani, Delniška družba pivovarne Union, oddelek za izdelavo špiritia v Ljubliani, Jakol Andrej d. d. Senbaniški premožkopnik, Krmelj, Premožkopna družba »Belokrajina«, Crnomeli, Kemične tovarne Moste, družba z o. z. Ljubljana-Moste, Tvrška Bergman Josip, Ljubljana, Poljanska cesta 85, in Akcijska družba za kemično industrijo, Ljubljana.

Najvišje cene zelenjavi in sadju je določil Visoki komisar za ta teden. Kila buč sme stati 1 L, bučke 3.10 L, kumare 4 L, stročji fižol 4.80 L, kolerabice 3 L, črna redkev 1.50 L, šopek zelenjave za juho 0.25 L, peteršilj 4 L, zelena paprika 12 L, novi krompir 2.25 L, češnje 5 L, bruskeve 6 L, suhi šipek 8 L, suho lipovo cvetlje 20 L, liter lističek 3 L, kava 1.75 L komad.

Usnje in kože bodo razdeljevali med obrtnike in čevljarne moistre le proti predložitvi knjižice za dodelitev usnja in kož, kakor je določil Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino. Knjižica mora biti opremljena z žigom Visokega komisarjata in podpisana od pooblaščenega funkcionarja. Vsa ostala pooblaščenca dobe prizadeti v pisarni Zdrženja trgovcev odnošno pri trgovcih z usnjem. Knjižica je treba dvigniti pri Pokrajinskem korporacijskem svetu.

100 gramov mila bodo začeli deliti v Italiji od avgusta dalje dojenčkom do 4. meseca starosti. Milo bodo matere začele dobivati že v devetem mesecu nosečnosti.

Ob tridesetdnevnici smrti fašistke Ariete Rea

so se zbrali njeni ljubljanski tovariši in počastili njen spomin. Maše, ki jo je bral vojaški kaplan na vrlo federacije, so se udeležili Eksc. Visoki Komisar, Eksc. general Robotti, zastopnik generala Montagna, brat in sestra pokojnice in mnogi tovariši in tovarišice. Tovarišica De Vecchieva je na sedežu Dopolavora izpregovorila nekaj besed v počaščenje pokojnice.

Obvezno cepljenje proti tifusu je določeno od 20. do 25. t. m. za vse tiste, ki so zaposleni v slaščičarnah, pekarnih, v specializiranih trgovinah ter s prodajo sadja in zelenjave. Cepljenje se vrši na fizikatu v Mestnem domu, in sicer vsak dan od 7. do 9. ure zjutraj. Prizadeti morajo priti tešče in s kozarcem za vodo.

Prehrambeni urad Visokega komisarjata za Ljubljansko pokrajino je pričel razdeljevati krompir, in sicer štiri kile na odrezek »F« krušne nakaznice. Prevod opozarja, da bo krompir na razpolago do 25. t. m. in da je to zadnja pošiljka zgodnjega krompirja.

Meteorološko postajo v Ogulinu bodo ustanovile hrvatske oblasti. Vremenska poročila iz Ogulina so zelo važna, ker kraj leži na razpotju dveh klimatskih področij.

Poglavnik je odkloval španskega generala Franca z redom krone kralja Zvonimira z danico in meči. Isto odklovanje je prejel španski zunanji minister Serano Suñer. Odklovanje je izročil hrvatski poslanik v Madridu Peter Pejačević.

36.000 Italijanov se bo iz Abesinije vrnilo v domovino na posredovanje Švice in Spanije. Od teh jih je 9500 že prišlo v italijanska pristanišča.

Italija skuša prispevati k napredku zasledene Ukrajine, zato so postali trgovinski stiki med njima precej živahni. Dosele je poslala Italija 93.000 pluzov v Ukrajino, kar bo gotovo ugodno pripomoglo k razvoju tamkajšnjega gospodarstva in pridelka.

Kongres za antično umetnost se vrši v doževi palači v Veneziji. Otvorili so ga v navzočnosti Kr. Vis. vojvode Genovskega. Na kongresu so se zbrali predstavniki kritikov antične umetnosti iz Nemčije, Japonske, Vatikana, Spanije, Romunije, Madžarske, Hrvatske, Švice in Nizozemske.

S kavčkovimi sadikami so posadili v Pugliji v Italiji 700 ha zemlje, da bi tudi to važno gospodarsko panogo uvedli doma. V Cerignoli so na začeli graditi veliko moderno tovarno za predelovanje kavčuka, ki bo začela 1944. leta obratovati.

Nov stroj na plinski pogon je izumil italijanski inženir Riccardo Maroali iz Ferrare. Stroj deluje z izogrevanjem raznih ostankov, ki ostajajo od oliv, konoplje, žita, riža, presnatega grozdja itd. Aparat lahko razvije 8 do 10 konjskih sil.

Nova jezera so nastala v Baraganu, romunski ravnini med Bukarešto in Konstanco. Vdolž železniške proge, ki veže obe mesti, je nastalo pred nedavnim veliko jezero, o katerem so mislili, da je prehodnega značaja. Med tem so se pa prepričali, da voda ne odteka in da ima dovolj novih dotokov, ki prihajajo iz zemlje. V okolici je nastalo še nekaj drugih, manjših jezer.

Planinske kočve v Nemčiji bodo odsele lahko postregle gostom s kosilom brez krušnih nakaznic. Oskrbniki so dobili od vodstva nemškega planinskega društva nekaj živil, ki jih bodo lahko v ta namen uporabljali. Kosilo bo izdatno, saj bo tehtalo 50 kg, stalo bo pa 1 marko.

Maršal Kvaternik se je po štiridnevni obisku na Slovaškem vrnil v domovino. Med potjo je obiskal ustaško mladino, ki je skupaj s Hlinkovo mladino na počitnicah v Parenici.

V Angliji so prepovedali izdelovati sviznate nogavice. Pred kratkim so prodali zadnje zaloge nogavice, v bodoče jih pa ne bodo smeli več izdelovati.

Če imate komu poslati denar, lahko to storite kakor doslej, ker pošta sprejema položnice in nakaznice. Tako imate v teh dneh možnost poravnati naročnino za DRUŽINSKI TEDNIK

V Parizu so prišli okrog 20.000 Židov, po večini tuje narodnosti, in jih začasno internirali v koncentracijskih taboriščih. Pozneje jih bodo prepeljali na Poljsko. Čiščenje je prevzela francoska policija.

Hitler je ustanovil posebno odklovanje za prebivalstvo vzhodnih zasedenih pokrajin. Preieli ga bodo tisti ljudje, ki se bodo odklovali po hrabrosti in si pridobili posebne zasluge. Hitler je poveril razdeljevanje teh odklovanj načelniku nemškega vrhovnega poveljstva.

Savo so pričeli regulirati od ustja reke Sotle do Zagreba. Pri delu je zaposlenih 400 delavcev. Zelo važna so dela za utrditev in razširitev nasipov levega brega od Remetinca do Blata. Hkrati za gradnjo nasipov bodo očiščili tudi saveko korito.

Nova ležišča lignita so pred kratkim odkrili v Abruzzih v pokrajini Aquila. Po dolgotrajnih vrtnjih so našli skrito ležišče, ki ima tri metre debelo plast.

Predsednik madžarske vlade Kallay je v madžarskem parlamentu podal nekaj izjav o boju proti upornikom v bivšem jugoslovanskem ozemlju, ki ga je zasedla madžarska vojska. Dejal je med drugim, da so se v Bačko vtihovali komunistični agenti iz Srbije, ki so ljudstvo podpirali k upor in mu na skrivnosten način priskrbeli orožje. Organizirali so tolpe, ki so se z orožjem uprle madžarski vojski in ubile več orožnikov in obmejnih lovcev. Zato so policijske oblasti izdale stroge ukrepe in s pomočjo vojske uničile komunistične tolpe med rekama Donavo in Tiso. Tudi v Novem Sadu so trajali spopadi tri dni in mnogo je bilo med žrtvami tudi takšnih, ki so prišli ob življenje po lastni krivdi, ker se niso držali predpisov oblasti in so prišli na cesto. Pobjev sla krivi — je dejal predsednik Kallay — edino komunistična propaganda in tako imenovana jugoslovanska vlada v Londonu, ki sta zasejali sovraštvo med srbsko ljudstvo. Po govoru predsednika Kallaya je poslanec Popović iz Bačke poudaril, da je vse, kar je predsednik izjavil, čista resnica, in da srbsko ljudstvo želi lojalno sodelovati z madžarskimi oblastmi in da ne želi nasadati tuji propagandi.

Z zelenjavo in sadjem bodo plačevali potrošno električnega toka v južni Bananji, ki prejema elektriko iz osišeke elektrarne.

ŠPORTNI TEDNIK

Prav velikih in senzacionalnih dogodkov tudi to nedeljo ni bilo posejilovih športnih igriščih. Toda nekaj živahnosti je bilo, par srečanj sodi celo v boljše kategorijo. Ogledimo si to reč!

Italijanske reprezentance so nastopile na raznih frontah in so se povsod zmagovito uveljavile. Rokoborci so v Rimu odpravili Nemce v razmerju 4-3; predstavnice ženskega tenisa so šle v goste v Zagreb k svojim hrvatskim tovarišicam in so se vrnile z zmago v znamenju 5-0; lahke atletinje so se napotile tja v Budimpešto in porazile madžarke nasprotnice s 54-37 točkami.

V plavanju sta se srečali moštvi Nemčije in Madžarske v Darmstadtu. Zmagali so Madžari v razmerju 27-17. Zanimali bodo morda nekateri podrobni rezultati:

Osebnosti

UMRLI SO:

- V Ljubljani: g. Francelj Bratož in gđc. Akta Cergonjeva; g. Sreten Gadžić, rudarski inženir, in gđc. Marta Bergerjeva, učiteljica; g. Vojeslav Cotić, poročnik, in gđ. Lidija Debevc-Lahova; g. Milan Antosiewicz, mestni finančni komisar, in gđc. Marija Jesibova; g. Vlado Fajfar, sodni pripravnik, in dr. Anka Polčeva; g. Jože Pajnič, uradnik Visokega komisarjata, in gđc. Radka Žibertova, praktična uradnica; in gđc. Ivko Klemenčič in gđc. Jelka Tomšičova, zobotekničnica; g. Oto Heilmann, trgovec, in gđc. Alda Dolencova, profesorica; g. Janez Beviljak, trgovski poslovodja, in gđc. Boža Pelanovca, zas. uradnica.
- Bilo srečno!

»Ali vam še sploh ni šinilo v glavo, da bi utegnil biti možki, ki se je bil dogovoril z vami in vas pustil čakati, morilec, Miss Galova?«

»Ne, na to nisem pomislila.« je morno rekla Hestera. Njen obraz je bil čisto otopel, a imela sem vtis, da se za to brezumno krinko ne prebano pade misli.

»Morda je bil telefonski poziv samo zvijača, da bi vas izvabili iz stanovanja. Kljub temu ostane še marsikaj nepojasnjena. A morda bomo vedeli ime morilca, če nam poveste ime moškega, ki vas je poklical.«

»Prav nič vas ne razumem.«

»Hočem namreč reči, da krijete nekoga, ker se bojiite, da bi ga sicer osumili umora.«

»Oh! Niene oči so bile širom razprte; zamišljena je pogledala nadzornika, brez strahu in nenavadno se smehljala. »Ne, nikogar ne krijem.«

Izenadna je bila vsa žalostna na pogled. »Nikoli ne bi krila človeka, ki bi utegnil biti morilec.«

»Morda... Mr. Bynama?« je vprašal nadzornik pomembno.

»Ne, prav gotovo ne, gospod nadzornik. John ne potrebuje varstva. Utegne se zgoditi, da kdo ubije koga v samoobrambi... ali iz podobnih vzrokov; to je vsekako razumljivo. Človek pa, ki je storil grozotni zločin v moji spalnici, je nečloveški, zverinski, normalen, John Bynam to ni.«

»Ali se zavedate, Miss Gale, da niemu in sebi škodujete, če kar koli prikrivate, kar bi utegnilo prispevati k razkrinkanju morilca?«

Pogledala ga je z ugaslimi očmi. »Ne vem, Morda, Saj sploh ne morem več jasno misliti.« Glas ji je zastal.

Vsa kri ji je izginila iz ustnic, kljub temu jih je skrivala v nasmeh.

Nadzornika je to očitno še bolj razjarilo.

»Miss Gale, moram vedeti ime tistega moškega,« je rekel skoraj surovo.

HOČEMO POMAGATI STARSEM IN NASI UKAZELJNI MLADINI!

STARSI! Sprejemni izpiti za srednje šole obsegajo pet predmetov: računstvo, slovensčino, zgodovino, zemljepis, prirodopis, risanje. Zato najbolj ojašajte pripravo nanje svojim otrokom, če jih prijavite k pripravilnavnemu zasebnemu pouku. Nov pouk se začne v ponedeljek 27. julija. Prijavljanje dnevno od 9-12: Trgovski dom, prtiličje, Gregorčičeva 27.

TEČAJ ZA POPRAVNE IZPITE iz vsch predmetov se pod vodstvom gg. profesorjev začne v ponedeljek 1. avgusta v Trgovskem domu, Gregorčičeva 27, prtiličje. Priporočljivo tudi za tiste, ki v šoli kakor koli težko izdelujejo. Sistematska priprava! Prijavljanje dnevno od 9-12: Trgovski dom, prtiličje, Gregorčičeva 27.

DVOMESEČNI TEČAJ za knjigovodstvo, korespondenco, trg, računstvo, stenografijo in vse trg. predmete se začne v soboto 1. avgusta. Priporočljivo za tiste, ki žele razširiti svoje znanje, kot tudi za tiste, ki se nameravajo vpisati v trgovsko šolo ali akademijo. Prijavljanje dnevno od 9-12: Trg. dom.

POLETNI JEZIKOVNI TEČAJI so namenjeni našim uradnikom (-cam), dijakom, gospodinjim, obrtnikom, pomočnikom (-cam) itd. Pouk italijanščine in nemščine od prvih osnov do obvladavanja, za začetnike in spretnije. ob ponedeljkih, sredah, petkih. Dopoladni tečaj od 9-10, popoldanski od pol 3 do pol 4, večerni od 6-7, tudi od 7-8. Prijavljanje dnevno od 9, do 12. Gregorčičeva 27.

HOČEMO POMAGATI STARSEM IN NASI UKAZELJNI MLADINI!

Grasshoppers in Grenchen sta se v odločilni tekmi za prvo mesto v švici srečala na nevtralnem terenu v Bernu. Tekma je ostala v regularnem času in v podaljšku brez zgoditka, tako da bo potrebna še ponovna tekma. Igrali jo bodo menda šele zadnji nedeljo v avgustu, medtem si bodo oboji privoščili malo potrebnega oddiha.

V Sofiji so igrali Nemci proti domačinom in zmagali 3:0.

Hrvatski prvak Gradjanski in romunski prvak Rapid sta se srečala v Zagrebu v prijateljskem pomenku; ostal je z 2-2 neodločen.

Filatelija

Nove znamke

Piše D. Gruden

Italija: V uradnih krogih zatrjujejo, da bodo znamke v spomin 300letnice smrti Galileja Galileia v najkrajšem času prišle v promet. Prav tako je zagotovljena izdaja spominke serije ob priliki 150letnice rojstva Gioachina Rossinija.

Belgija: Izšle so napovedane znamke s portreti znamenitih učenjakov 16. in 17. stoletja. Vrednote: 10 + 5 c, rjava (Jean Bollandus); 35 + 5 c, sivozelena (A. Vesalius); 50 + 10 c, rdečerjava (Simon Stevin); 60 + 10 c, zelenosiva (Johann Baptist van Helmont); 1 f. + 15 c, rožnata (Rembert Dodvens); 1.75 fr + 50 c, modra (Gerhard Kremer-Mercator); 3.25 + 3.25 fr, rdečevijolična (Wortels-Ortelius) in za 5 + 5 fr, vijolična (Joest Lips). Pribitek bo šel v korist protituberkulozne lige.

Prav tako so izšle neuradne znamke v korist valonskih prostovoljcev. Vrednote: 20 fr zelena/rdeča, 30 fr rjava/rdeča, 50 fr modra/rdeča in 100 fr rdečevijolična/rdeča. Naklada 7500 četvercev.

Bolgarska: Nove so tele znamke: Dobrodela serija »Trud in radost«. Znamke so precej lepe. Slike predstavljajo življenje mladine. Vrednote: 11 sivozelena, 21 rožnata, 41 rjavosiva, 71 modra in 141 rdečerjava. — Serija službenih znamk s sledenimi vrednotami: 10, 30, 50 st. 1, 2, 3, 4, 5 levov. Nižje vrednote (10 do 50 st) imajo manjši format, višje malo večjega. Pri obeh vrstah je črtež sličen in predstavlja slika znamke na sredi državnih grb; zgoraj je napis: carstvo Bolgarija, spodaj pa: občinska pošta. — Poleg teh znamk sta izšli še dve frankovni in to: 50 rdečevijolična (obiranje jabolka) in za 4 leve s sliko carja Borisa, oranžne barve.

Finska: V nakladi 200.000 serij bodo izšle znamke v korist prostovoljcev na vzhodni fronti.

Francija: Kot prva znamka iz niza: »francoski skladatelj«, je izšla vrednota za 2 + 3 fr s sliko skladatelja Emanuela Chabrierja. Je sivozeleno. — Ob priliki imperialne zstave so izdali znamko za 1.50 + 50 fr, sivočrne barve. — Frankovne namke za 30, 50, 70 c in 1.20 so dole natisak: Affranchis postes, — korist legionarjem na vzhodnem bojišču je izšlo 5 znamk, vsaka za fr. Barve: zelena, vijolična, rjava, deča in modra.

Hrvatska: Nove frankovne znamke: zasilna znamka: 0.25 kun na 2, — n; 3 kn rjavordeča (Osijek) in 100 n vijoličnomodra (Banjaluka). — za filatelistično razstavo v Banjaluki je izšla 100-kunška znamka iz niza frankovnih znamk, le s to izpremembo, da ima v desnem gornjem robu ngrvirani črki: F. I. — V korist »Pomoči« so izšli tri prav lepe znamke in to: 3 + 1 kn rdečerjava (trobač), 4 + 2 kn rjava (povorce) in 5 + 5 kn modrozelenata (mati z detetom).

Z 31. majem t. l. so izgubile svoje veljavo sledeče znamke: spominke 1941, Rdeči križ, protiboljševske in jubilejne 1942. Znamke »naša krila« so prenehale veljati 30. junija t. l.

Dalje prihodnjih.

Tudi LUCIJA ni od muh!

DETEKTIVSKA POVEST

»Naredili ste torej kakor da zvonite...«

»Da.« Trepotala je, a vendar je obvladala svoj glas. »Tisti... tisti neznanec je želel, da ne bi bil nihče priča najinega pogovora. Mislila sem, da je najboljše, če grem proti hiši, namesto da stojim na cesti. Brž ko je taksi izginil, sem odšla.«

»Kam?« je strogo vprašal nadzornik.

»Tja, kjer sem bila domenierna. Na konec 55. ceste, na breg East-Riveria.«

Presenetljiva, grozotna slika je vstala pred mojim očmi, in bila sem prepričana, da jo tudi drugi vidijo. Videala sem jo stati ob bregu in... Zamislila sem. Ko sem spet odprla oči, sem opazila, da se Hestera zmedeno smehlja.

»Zakaj tako čudno strmiš vame, John? Saj vendar ni nič takšnega.«

Nič takšnega! Ali ni slutila, kaj smo vsi mislili? Izenadna me je obšlo kakor olajšanje. Bili smo torej na napačni poti. Toda... kaj se je dogajalo za nadzornikovim čelom? Boječe sem ga pogledala. Niegov obraz je bil zapet. Mirno je vprašal:

»In potem?«

»Potem sem čakala. Tisti... tisti možki me je prosil, naj počakam, če ga ne bi bilo o pravem času.« Proseče je pogledala Johna. »Pustila bi ti bila sporočila, John, če bi bila vedela, da ne bom ob devetih doma.«

»In potem?« Zdal je nadzornikov glas nestrno zvenel.

»Moški, ki mi je bil telefoniral, ni prišel. Čakala sem in čakala... ne vem, kako dolgo. Rekla bi, da kakih dve uri. Bržčas je bilo pa še dalje, zakaj ko sem naposled povprašala, koliko je ura, je bilo že deset minut čez deset.«

»Kraj, kjer ste čakali, je gotovo čisto samotno?«

Prikimala je: »Da, seveda. Zato je tudi... Umolknila je: nato je povzela: »Naposled je prišel mimo neki redar. Ko se je vrnil, sem ga vprašala, koliko je ura. Bil je očito malce presenečen, a ni vprašal, zakaj stojim v dožju. Vsekako sem raje odšla; ob deselih bi bila morala biti v »Harmoniji...« Glas ji je vztrepetal. »Kratko in malo nisem mogla več čakati...«

John Bynam jo je obiel in za trenutek se je naslonila nanj ter skrla obraz na njegovo ramo.

Sredi tišine je nadzornik rekel:

»Dolgo ste čakali, zares, Miss Gale. Neki redar torej... Pominil je enemu izmed uradnikov, mu nekaj zašepetal in mož je odšel ven. Hladni, vlnudni ton debelega nadzornika je strahotno zvenel. »In poltel, Miss Gale?«

Izvila se je Johnu iz objema. »Potlej sem šla nazaj na Peto avenijo, dokler nisem našla taksija in se peljala v »Harmonijo«. Od onod me je neki redar spremljal sem. To je vse.«

»Ni še vse.« je resno odvrnil nadzornik. »Niste mi še povedali imena moškega, ki vam je telefoniral, imena osebe, ki ste jo čakali na bregu reke.«

Odgovorila je šele po kratkem presledku. »Ne vem, kaj ima to opravka s preiskavo. Imena vam ne bi rada povedala.«

»Ali hočete koga ščititi?«

Ce je s temi besedami mislil Johna Bynama, se vsekako niti s pogledom ni izdal. Hestera mu očitno ni šla na limanice. »O ne,« je rekla, a niene misli so bile očitno drugje.

»Prav... prav nič ne slutim, kdo...«

Ustnice so li vztrepetale. »Rekla sem vam vendar, da se je nameraval izseliti. Če ga tudi najdete, bo bržkone tajil, da me je poklical po telefonu. Po pravici sem povedala... če mi ne verjamete, ne morem ničesar spreminiti. Ničesar več ne maram povedati...«

Zdal sta nadzornika minila vsa vliudnost in potrpljenja.

»Svarim vas, Miss Gale. Veliko napako delate ali pa lažete?«

Zasiljala sem Amandino odkasljevanje. »Kajpak, da dela napako!« je ostro vzkljknila in videlo se ji je, da bi bila dekle nairaiši zgrabila za ramena in jo stresla. »Sploh pa spada v posteljo in ne potrebuje ničesar drugega kakor groz in grelec!« Razdražena je nadrla nadzornika; »Vi ste divjak, nadzornik! Na koncu koncev bi otroku vendar lahko pustili, da bi vsaj razmislil. Ali ne vidite, da bo zdaj zdaj omedlela?« Jezna je zapuhala. Hestera jo je pogledala in zdajci so se niene oči zalile s solzami, ne da bi bila trznila ena sama mislica njene obraza. Ne vem, kaj bi bil nadzornik storil po Amandinem napadu, če se ne bi bil tisti trenutek vrnil McGinnis. Z važnim obrazom je nekaj zašepetal nadzorniku na uho. Hestera je sedela s priprtimi očmi in solze so ji polzele po blelih licih. John je izvlekel robec in ji ljubče otrl obraz.

Nadzornik Moore se je obrnil do Hestere: »Miss Gale, kaj ste imeli pri sebi, ko ste šli k reki, in kaj ste storili s tisto rečjo?«

»Kako, prosim?« je onemogla vprašala.

Ponovil je svoje vprašanje in dodal: »Redar, ki ste ga vprašali, koliko je ura, se tega prav dobro spominja.«

Počasi je odvrnila: »Imela sem ročni kovčeg. Vrgla sem ga potem stran. V njem ni bilo bog ve kaj. Ko... ko... ko ni nihče prišel, ga nisem hotela več obdržati.«

»Kaj je bilo v njem?« je suho vprašal nadzornik.

»Nisem hotela kovčega omeniti, ker mu zares nisem pripisovala nikakršnega pomena.« Globoko je vzdihnila. »Moški, ki mi je bil telefoniral, je rekel, da je bil danes popoldne, ko me ni bilo doma, pri meni. Rekel je, da je pod stopnicami odložil neki kovčeg. Prošil me je, naj mu ga prinesem. Ko ga ni bilo, sem pogledala vani. V njem je bilo samo nekaj srcaic in nogavice. Glas ji je zastal in iznenada je kriknila: »Nisem mogla prenesti, da bi ga nosila s seboj! Vrgla sem ga v neko greznico.« Oslinila si je suhe ustnice in liho dodala: »Zaj mi je. Ne... ne morem več...«

Nihče ni izpregovoril. Celo McGinnis je bil očitno presunjen.

Zdalci so se niene oči širom razprle v nenadni grozi.

»Oh... zdaj razumem... Na to sploh nisem pomislila...« Osupla je zastrmela v nas in avtomatsko obrnila glavo proti spalničnim vratom. »Mislite... ker manjka glava... In sklenate, da sem jaz... Oh, moj Bog! Usta so se li zvila v spačen smehljaj. In potem se je na glas zasmejala.

»Nehajte vendar!« je osorno rekla Amandi. »Ne bodite nori, dekle! Nihče ne misli česa takšnega. Vsi nihče, ki ima le trohico pameti.« Pomenljivo je ošinila McGinnisa in nato še nadzornika. »Zdal sta pač zadovoljna.« je zasikala. »Zdal sta jo skoraj ob pamet spravila. Upam, da vama to za enkrat pač zadostuje?«

7.

Te besede niso zgrešile učinka. Hestera se je spet zbrala in nadzornik je ubral svoj običajni vlnudni ton.

»Zdi se mi, da imate prav, Miss Beagle.« je prijazno dejal.

»Kajpak imam prav! In zdaj vzamemo siroto s seboj domov in jo spravimo v posteljo. Zdrav spavec in pošten zaitrk sta zanj zdaj navažnejša. To je tako jasno, ko le krl-Nikar se ne vznemirjate, gospod nadzornik, zakaj pri nas bo dekle dobro

Listek „Družinskega tednika“

Radijski valovi pospešujejo rast?

NAPISAL dr. J. SCHWANKE

Otroci že nekaj let hitreje rastejo kakor nekoč. Lipski mestni zdravnik dr. Koch je namreč leta 1935. dokazal na šolski mladini naslednje: od leta 1918. do 1932. so se dečki spopeli povprečno za 6,5 do 7,8 cm, deklice pa za 4,6 do 16,5 cm; dečki so težji za 2,5 do 7,4 kile, a deklice za 2,5 do 10,3 kile. Podobne rezultate javljajo tudi iz drugih evropskih držav. Harvardsko vseučilišče (USA) je pa dognalo, da so po vsem svetu desetletni dečki za 8 cm, deklice pa za 11 cm višje, kakor so bili njihovi vrstniki pred 20 leti. Neizpodbitno je, da otroci evropskih narodov hitreje rastejo. Zdravniki in biologi si spričo teh dognanj živahno prizadevajo, da bi izsledili vzroke tega pojava. Nekateri so prišli do prav presenetljivih rezultatov.

Prej dozoreli in prej dorasli

Predvsem so znanstveniki kmalu potolažili starše, da kljub senzacionalnemu razvoju otrok ne bodo po naši obli hodili velikani. Statistike so namreč sestavljali po otrocih v zgodnji mladosti. Pri zadnjih opazovanjih se je pa pokazalo: otroci, ki se hitro zrasli, so tudi hitro dozoreli in — hitreje nehali rasti! Pred svetovno vojno so računali, da mladenič doraste s 17 leti; zdaj pa dečki dorastejo s 15 in pol leta. Otroci torej samo v začetku hitreje rastejo; končni rezultat je isti. Vsekako ostane še vprašanje: zakaj otroci na lepem hitreje rastejo?

Strokovnjaki so si med drugim priskrbeli statistike o velikosti ljudi v prejšnjih dobah. In res so ugotovili, da so ljudje v splošnem večji. Število čistih Nizozemcev na primer, ki so višji kakor 170 cm, je znašalo leta 1926. 57%, deset let pozneje pa že 67% celotnega prebivalstva.

Dolžini so bili redki

Obiskovalci berlinskega muzeja še zmerom strmiijo ob srednjeveških bojnih opremljenih v še čudijo, da so imeli srednjeveški vitezi dovolj prostora v tesnih oklepih. In res so bili takrat celo ljudje, ki nam jih zgodovinarji opisujejo kot velike, za naše pojme srednje postave. Še v prvi polovici 18. stoletja so bili namreč dolžini prava redkost.

Ljudje postajajo torej že nekaj stoletij čedalji večji. Nizozemski vojaški novinci so bili leta 1863. povprečno 161,1 cm visoki, leta 1925. pa 170,88 centimetrov. Dobrišen napredek v 75 letih! Očitno bi morali iskati tudi vzroke krepkejši rasti v daljnji preteklosti. Morda pa vlada v rasti človeštva plima in osek, neki enakomeren ritem obdobja velikih in majhnih ljudi?

Zarki vplivajo na ras

Pospešena rast otrok po svetovni vojni prav gotovo nima ničesar skupnega s počasnim razvojem velikosti v zadnjih stoletjih. Tu gre namreč za prav velik skok v rasti, ki mora imeti posebne vzroke. V teh letih je očitno posegel v rast človeštva neki čisto nov čimtelj. Med drugim so pripisovali vzrok pospešene rasti športu, ki žene mladino na zrak in na sonce. Pokazalo se je pa tudi — kakor je napisal dr. K. Treiber v zdravniškem listu »Münchener Medizinische Wochenschrift« — da so zrasli tudi slabo hranjeni otroci, ki zmerom tiče v sobah in ne gojijo športa. Hkrati je dr. Treiber opozoril na zanimivo dejstvo, da se je pospešena rast pojavila v vseh deželah takrat, ko so zgradili prve radijske oddajne postaje. Zato pravi takole: čeprav imajo

radijski oddajni valovi neznatno energijo, utegnejo vplivati na človeški organizem, posebno na žleze, ki izločajo hormone rasti. Saj vemo, da tudi diatermija, ultravijolični in drugi žarki vplivajo na izmenjavo snovi in na druge dogodke v telesih živih bitij.

Zakaj volji niso zrasli?

Pri radijskem sprejemniku brez naprav, ki odstranjujejo motnje, nastane v zvočniku hreščanje, če na primer začne delovati sesalec za prah. Njegov motor torej ustvarja »radijske valove«. Te valove poznamo od takrat kakor električni tok za razsvetljavo in pogon, to se pravi, od prej, preden je rast evropske mladine tako iznenada poskočila. Dr. Treiber pravi, da se motnje električnih stikal, vozov cestne železnice in motorjev opazijo le v ozjem okolju in da so sorazmerno redke, medtem ko je zemeljsko ozračje od leta 1920. stalno gosto pretkano z radijskimi valovi.

FERNANDA NAJDE SVOJO POT

NAPISALA GERTY KELEMENOVA

»Ne morem več dalje živeti s teboj!« pravi Fernanda in njen glas zveni zamolklo in osorno. »Hočem biti svobodna!«

Odvetnik Robert Martin strmi v svojo ženo, nem od presenečenja. »Odkar sem odšla iz mesta in živim v tem kopalšču,« nadaljuje ona, »vidim vse jasno pred seboj. To me sili k odločitvi. Zato sem te prosila, da pridi sem.«

Dr. Robert Martin sploh ne sliši njenih besed. Ženska, ki je ne pozna, sloni pred njim na ograji pristaniškega pomola. Nekaj tui si se razliva po njenem ozkem obrazu, v temnih očeh gori ogenj, ki ga ni v petih letih skupneza življenja še nikoli videl.

»Zakaj mi ne odgovoriš?« vpraša Fernanda.

»Nikoli nisem pomislil na možnost, da bi te izgubil, Fernanda... Ali si vse dobro preudarila?«

»Ne!« odgovori ona strastno. »Ničesar nisem preudarila. Z razumom nima moja odločitev nič opravka. Kratko in malo ne prenesem več nalinega zakona, Robert. Te nebržne monotoni. Te omejene gotovosti. In pred vsem občutka, da v tvojem življenju sploh nisem važna. Ženska ne mara kratko in malo obstajati za svojega moža. Vedeti hoče, da je središče njegovega življenja tako, kakor je sama pripravljena, da ga postavi za središče svojega življenja.«

»Nisem vedel, da nisi srečna. Zakaj mi nisi nikoli povedala?«

»Kadar fovek izpregovori, Robert, je po večini že prepozno. Govorila sem — z možem, ki bom z njim žvela, ko te bom zapustila.«

»Kdo te to?«

»Henry Maubray.«

»Pisatelj?«

»Da. Odkar sem ga spoznala, ima življenje zame smisel. Zbudim se in vem, čemu... Grem čez vrt, in vem, h komu...«

»Fernanda — to je vendar blazno! Maubray je pameten, prijelen, nadaren — a ne mož, ki bi mogel biti ženi trajno v oporo! Ne mož, ki se je zmožen za ženo boriti, če je potrebno!«

»Krivico mu delaš. Tako hladen, brezdušen fovek, kakršn si ti, seveda ne razume nekoga, ki je strasten in nagonski. No — vprašam te še enkrat: ali mi daš prostost?«

Odvetnik molči. Velik in negiben stoji pred svojo ženo. »Potrebujem dve uri časa za premislek,« reče nato. »Zdaj te peljem nazaj v mesto. Maubray naj gre z nama. Morda ga boš potrebovala.«

»Ali ni čudovito?« je rekla, namesto da bi mi odgovorila. Pogledala sem ii v drobni, rožnati obrazek, ki ga je osvetljevala menjaioča se cestna razsvetljava; še bolj je pa sijal od veselja in vznichenja.

»Da, draga moja, čudovito je. Kaj naj bi ti bila drugega odgovorila?« Iznemada je avto zavrl. »Na cilju smole je zadovoljno vzkliknila Lucija in vsakdo bi jo bil lahko imel za mlado dekle, tako lahkotno je skočila na cesto. Stali sva pred hišo, ki smo jo bili šele pred dobro uro zapustili — pred penzionom madame La Velle.

Toda to pot nama je velik redar zastavil pot. Lucija je prijazno se smehljaje pogledala: »Midve sva prijateljici madame La Velle.«

»Mi je prav žal, dragi dami. Nihče ne sme noter.« Tedaj je Lucija izvlekla iz svojega mošnjička posetnico in mu jo dostojanstveno pomolila. Bila je posetnica našega podjetja.

»Čvrsto mi je pogledala v obraz: »Marthy, še nekaj potov imam. Ven grem.«

»Kaj nameravaš? Ne!« A vedela sem, da se ne bo dala zadržati. Vse moje prošnje, očitki in ugovori so bili bob ob steno. »S teboj grem,« sem rekla naposled, »A pustiti morava sporočilo za Amanda...«

»Prav,« je rekla Lucija. Sedla je za pisalno mizo in hitro načekala dve vrstice: »Draga moja, Marthy in jaz imava še neko pot. Vrneva se kmalu. L. Izročila mi je listek in me prosila, naj ga pustim v dnevni sobi,«

Pol ure pozneje drsi svetlosiv avto po deželni cesti. Fernanda sloni molče v ozadiju avtomobila. Zraven nje je Henry Maubray, ki neprestano kadi tenke, tujezemske cigarete z zlatimi ustniki. Nežne, blede ženske roke ima, lepe, sive oči, neharmoničen, a duhovit obraz, tisti nenavadni grdi obraz, ki tako zmede ženske, če imajo mnogo domišljije.

Za krmilom sedi Robert Martin. Fernanda opazuje obris njegovih širokih ramen in ravnega tilnika. konce rahlo osvetlih las pod svetlim klobukom, rumene rokavice iz svinjskega usnja na čvrstih rokah, ki lahkotno počivajo na krmilu.

Zadnje vile kopalškega mesteca so pustili za seboj, cerkev, majhne, rumene kmečke hiše, jezero, srebrno se svetlikajoče za temnimi drevesi. Mrak zavija dan v sivo tenčico.

Niti zdaj ne izgubi svojega miru, pomisli Fernanda.

Tisti trenutek motor močneje zahrumi — sunk — in zdajci drvi avto s hitrostjo 110 kilometrov. »Saj sicer nikoli ne voziš tako hitro!« vzklikne Fernanda. Robert se ne obrne. Molči. Brzoiavni drozovi letijo mimo, črna, grozota drevesa, razpadle, odprte lesene koč, temna polja. Majhen počutek teče čez cesto — a voznika ni nič počasnejša — s sto desetimi, sto dvajsetimi, sto tridesetimi kilometri hitrosti drvi avto — hreščece vztrepete majav most...»

»Robert! Robert!« zakriči Fernanda. Negibna ostanejo široka ramena, sivi klobuk, rumene rokavice. Avto se zažene, zdrvi, v oster ovinek, hiti

dalje — bliža se vlak z zelenkasto se leskečimi okni — železniške zapornice padajo — a tik pod njimi zleti avto kakor pobesnela žival.

»Henry!« vzklikne Fernanda išoč pomoči in si zaželi močne lakti okrog svojih ramen, pomirjujoče roke, glasu, ki bi rekel: »Ne boj se! Pri tebi sem!«

Henry se smirno bled stiska, k njej, oklepa njeno laket. Ustnice mu trepečejo, oči so v strahu širom razprte, roke mrzle in vlažne, niti glasu ne spravi iz sebe. Avto leti zdaj brez motorja navzdol. Na desni strani ozke ceste se širi prepad, na levi kipe strme skale v nebo.

Večeri se. Pokrajina se pogreza v skrivnostne sence. Zaromet pošastno razsvetlil zdaj obeestni kamen, zdaj ograjo, obeestni jarek — voznja bliskovito prehitva pogled. Z nezmanišano besnostjo drvi avto v temo kakor v grozeč, črn zid. Fernanda se zgrabi za divje razbijajoče sree.

Robert! kljuje v njej. Robert... Kaj se je zgodilo? Kaj namerava storiti? — »Ubili naju hoče!«

Krik jo prikljuje k možu ob njeni strani. Visok, histeričen glas, kakršnega ni še nikoli slišala, od groze spateni, tuji obraz.

Spričo Maubrayevega strahu se Fernanda pomiri. Skoraj pozabi nevarnost blazine gonje. Izpodbujajoče položi svojo roko na njegove mrzlo, trepetajoče. Hkrati pa ji je, kakor da bi se razblinilo vse tisto, o čemer je na nežnih izprehodih skozi večerni gozd in pohajkovanju v jarkem soncu mislila, da je ljubezen. Ničesar, ničesar več ne čuti zanj, razen sočutja.

Avto drvi dalje. Vendar že zaplame prve mestne luči kakor znamenje bližnje varnosti.

Ceste. Hiše. Križišča. Železnice. Sunkovito, da jo vrže proti prednjemu sedežu, se avto ustavi v neki mirni stranski ulici. Mirno odpre roka v rumeni rokavici iz svinjskega usnja vrata avtomobila, ti ponudi oporo. Resen in negiben je ostr, odločni obraz, kakor da se ne bi bil udeležil nevarne dirke.

Maubray hoče vstati, a kolena mu klecnejo, izčrpan omahne nazaj.

Robert čaka. Se obrne k Fernandi. »Dam ti prostost,« reče počasi.

Fernandine temne oči počivajo tesnobno na Maubrayevih ženskih rokah, drsijo preko njegovega obraza. Zdi se ji tu in oddaljen.

»Obe poti sta ti odprti,« izpregovori Robert. »Kam hočeš iti?«

Njegov glas je topel in zaupen. Dobrohotne in trdne njegove oči. Fernanda mu dolgo časa vrača pogled. Topla omama se prebudi v njej, medla, utrujena sproščenost, kakor da bi ji bila divja gonja iztrgala temno tenčico zaslepljenja.

»No — Fernanda?« Fernanda globoko zavzdihne. »Mislil,« reče tiho, »da morava Henryja Maubraya peljati do njegovega stanovanja, preden se vrneva domov — ne, Robert?«

Robert prikima. Za trenutek postojita drug drugemu nasproli in opazujeta z globokim občutkom sreče topli žar, ki jima sije z obrazov.

Polej sede Robert spet za krmilo in potegne Fernanda nežno k sebi. Maubray sedi sam v zadnjem delu avtomobila.

V trenutku, ko Robert požene, se zdrzne.

Toda sivi avto drsi med mnogimi drugimi avtomobili po cestah, mirno in preudarno, prav kakor vsi tisti, ki poznajo svojo pot.

Po trudapolnem delu — zabava in razvedrilo v »Družinskem tedniku!«

DARMOL najboljšo odvajalno sredstvo

HUMOR

Zlobno

»Moja pamet je moje edino premoženje.«

»Potolažite se, fant, revščina ni sramotna.«

Pametna služkinja

»Odpovem vam, gospa. Vidim, da nimate zaupanje vame!«

»Kako to? Saj sem vam dala ključ shrambe.«

»Ključ ste mi že dali, toda kaj, ko so vsi predali zaklenjeni!«

Majhne in velike zahteve

»Ženska, ki si jo bom izbral za ženo, mora imeti majhne ustnice, majhna ušesa, majhne noge in predvsem majhne zahteve!«

Huda žena

Zdravnik: »Ali vaš mož govori v španju, gospa?«

Gospa: »Ne govori, samo smeje se, ta grdoba!«

Huda nesreča

»Zakaj pa jokaš, pobič?«

»Izgubil sem se.«

»Kje pa stanuješ?«

»Ne vem. Včeraj smo se preselili.«

»Kako se pa pišeš?«

»Ne vem. Danes se je mama poročila z novim ockom.«

Nevarno

Natakar v neki elegantni gostilni polije obleko neke mlade, lepo oblečene gospe. V zadregi se opravičuje:

»Kupil vam bom novo obleko, gospa.«

»Tiše, tiše!« mu zasepeče na uho mož, »če boste tako govorili, bo hotela moja žena vsak dan obedovati v tej gostilni.«

Po ovinkih

»Ali mi zaupate in posodite dve sto lir?«

»Zaupam vam že, toda dve sto lir nimam.«

SPOSNO KROJAŠTVO za gospe, dame in otroke ter vse vrste popravila. Cene nizke. Prvovrstno delo. Istotam poučujemo krojno risanje najnovejših krojev. Izdelujemo vse vrste krojev po meri. — Copova 10/I.

FILATELISTI! POZOR! Najugodnejše kupite in vnovčite znamke vseh kontinentov do poslednjih okupacijskih znamk — v knjigarni Janez Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6.

OKVIRJI
SLIKE, FOTOGRAFIJE, GOBELINE,
KLEIN
LJUBLJANA, Wolfova 4

FR. P. ZAJEC
IZPRAŠAN OPTIK IN URAR
LJUBLJANA, sedaj Stritarjeva ul. 6
pri franciškanskem mostu

Vsakovrstne očala, daljnogledi, topometri, barometri, termometri, itd. Velika izbira ur, zlatnine in srebrnine. Samo kvalitetna optika. Čenik brezplačno.

spravljeno in vam ne uteče. Bom že pazila nanjo.« Vzela je svojo veliko ročno torbico, si nataknila rokavice in vstala.

Nadzornik Moore se je zbral in se odločil: »Striniam se, Miss Beagle,« je rekel. Preuščinil vam Miss Galovo v varstvo. In... »Potegnul je Amanda stran.

Prisluškovala je njegovemu šenetu in na glas odvrnila:

»Prav, imeli o boste. Kainpak je nemiseln, a to spada k naši nalogi. Lahko noč, gospod nadzornik. Lahko noč, Mr. Bynam. Jutri na svidenje. Lahko noč, madame.« In odvedla nas je ven.

Ko smo se peljali domov, je Hesterja sedela med Lucijo in Amanda. Jeff in jaz sva bila pa sedla na sklopna sedeža. Nehalo je bilo deževati; pihal je močan veter in prinašal s seboj vonj po morju. Nihče izmed nas ni zinil niti besede.

Molčali smo tudi še, ko je naša varovanka že davno ležala v Lucijini postelji. Jeff je sicer nameraval nekaj reči — kar videlo se mu je, da je bil boln pripomb in vprašani — a Amanda mu je odločno presekala besedo.

»Zdaj je nam vsem najbolj potreben spanec.« Peljala ga je k vratom in mu nekaj zašepetala. Najprej je osupel pogledal, potem je pa pomembno in razumevajoče pokimal, rekoč: »Zgodilo se bo, gospa!«

Jutri morate izemno zgodaj vstati.« je Amanda vzkliknila za njim. Nato je pa zamrmrala predse: »Takšen nesmisel!«

dale odpoditi: ko sem zaprla oči, so postale le še grozotnejše.

»Zdaj sem zaslislala, kako so se vrata v mojo sobo odprla. Na pragu je stala Lucija. Bila je oblečena za je na pot; na orokavičenih rokah ji je visel neizogibni mošnjiček. Položila je prst na ustnice in krepko zmajala z glavo. Nato je smuknila k meni in mi zašepetala: »Hotela sem samo na uro pogledati. Mislila sem, da že spiš.«

»In zato si nisi nataknila avbico? Lucija, kaj pripripiš?« Kakšen izgovor je to z uro? Čisto dobro veš, da je že skoraj polnoč!«

»Psi! Lahko greš z menoj, če hočeš. A če zbudiš Amanda, naj ti bo Bog milostljiv!«

Ogrnila sem si lutrno haljo in sem li sledila v pisarno. Prizgala je luč: zadovoljna je vzkliknila: »Ah! Sledila sem njenemu pogledu. Ura na kaminjski polici je kazala trinaest minut pred polj deveto. Nestrono sem rekla: »Ura stoji. Poslušaj, Lucija...«

Čvrsto mi je pogledala v obraz: »Marthy, še nekaj potov imam. Ven grem.«

»Kaj nameravaš? Ne!« A vedela sem, da se ne bo dala zadržati. Vse moje prošnje, očitki in ugovori so bili bob ob steno. »S teboj grem,« sem rekla naposled, »A pustiti morava sporočilo za Amanda...«

»Prav,« je rekla Lucija. Sedla je za pisalno mizo in hitro načekala dve vrstice: »Draga moja, Marthy in jaz imava še neko pot. Vrneva se kmalu. L. Izročila mi je listek in me prosila, naj ga pustim v dnevni sobi,«

»Ali ni čudovito?« je rekla, namesto da bi mi odgovorila. Pogledala sem ii v drobni, rožnati obrazek, ki ga je osvetljevala menjaioča se cestna razsvetljava; še bolj je pa sijal od veselja in vznichenja.

»Da, draga moja, čudovito je. Kaj naj bi ti bila drugega odgovorila?« Iznemada je avto zavrl. »Na cilju smole je zadovoljno vzkliknila Lucija in vsakdo bi jo bil lahko imel za mlado dekle, tako lahkotno je skočila na cesto. Stali sva pred hišo, ki smo jo bili šele pred dobro uro zapustili — pred penzionom madame La Velle.

Toda to pot nama je velik redar zastavil pot. Lucija je prijazno se smehljaje pogledala: »Midve sva prijateljici madame La Velle.«

»Mi je prav žal, dragi dami. Nihče ne sme noter.« Tedaj je Lucija izvlekla iz svojega mošnjička posetnico in mu jo dostojanstveno pomolila. Bila je posetnica našega podjetja.

»Čvrsto mi je pogledala v obraz: »Marthy, še nekaj potov imam. Ven grem.«

»Kaj nameravaš? Ne!« A vedela sem, da se ne bo dala zadržati. Vse moje prošnje, očitki in ugovori so bili bob ob steno. »S teboj grem,« sem rekla naposled, »A pustiti morava sporočilo za Amanda...«

»Prav,« je rekla Lucija. Sedla je za pisalno mizo in hitro načekala dve vrstice: »Draga moja, Marthy in jaz imava še neko pot. Vrneva se kmalu. L. Izročila mi je listek in me prosila, naj ga pustim v dnevni sobi,«

V manj ko petih minutah sem bila nard. Tiho sva se splozili iz stanovanja, se ukradli po stopnicah navzdol in planili v nočni Newyork. Lucija je poklicala taksi.

»Lucija,« sem jo vprašala, ko sva sedeli v avtomobilu in drveli skozi neznane ulice, »kam se prav za prav pelieva?«

Veliki redar je z nagubanim želom strmel v posetnico. »Dobil sem nalogo, naj spustim v hišo samo tukajšnje stanovalec,« je pojasnil in obžaljujoč skomignil z rameni.

Toda jaz sem Miss Lucija Beagle!« je odvrnila moja mala sestrična in se vzvavnala. Njena desnica je že držala ključko vrtnih vrat. »Uradno pooblastilo imamod! Od nadzornika Moora osebnod! Smuknila je skozi vrata in me potegnila za seboj. Redar je dvo- meče gledal za nama, ukrenil pa ni

ničesar, da bi naju zadržal. Lucija je pozvonila na hišnih vratih. Kmalu nato so se vrata za sprano odprla.

»Ah, mesdemoiselles, vous retournez? Entrez!« je vzkliknila madame La Velle s prikpevajočo prisrčnostjo in naju spustila noter.

Odvedla naju je v sobo, natrčano s starim pohištvo. Klubu temu je bila izredno udobna in snažna. Klanjaje se na obe strani sva sedli na stola v slogu Luvodika XIV. Gospodinja je stala in obdudujoče gledala na Lucijo: »Ah, vous êtes comme une petite marquise!« Nato je znižala glas: »Kako je Hester? Ali se je kaj zgodilo?«

»Moja sestra je pri njej. Spil kakor angel,« je odgovorila Lucija.

»Ah, vaša sestra — obdudujem jo! Ta odločnost, ta preudarnost... čudovita ženska!«

»Da, res je,« je skromno pritrčila Lucija. »Vrnila sva se,« je brž nato dodala. »da bi izvedeli, ali se je med tem časom kaj važnega pripetilo. Entre nous...«** Lucija je nagnila glavo. »Ali mislite, da bi lahko govorili s Fenneljevimi? Rad: ti si ogledali tudi sobo gospoda Smytha.«

Madame La Velle je vnelo priklimala.

»Seveddd, Fenneljevih sicer še ni domov, ker delajo pozno v noč. Sobo gospoda Smytha vam pa rada pokazam.«

Sli sva za njo postopnicah navzgor. Kralj ne bi mogel bolj ponosno razkazati svoje avdične dvorane, kakor je madame La Velle razkazala sobo svojega umornega podnajemnika.

»Très joli, n'est-ce pas?«** Poglejte sem! Z vnesnim gibom je pokazala na vdobino, pred katero je visela zavesa z dragoceno izvezenimi eksotič-

* Ah, gospodični, vrnila sta se? Vstopita!

** Ah, kakor majhna markiza ste!

*** Med nami rečeno...

**** Zelo ljubko, kajnef

Nekaj za praznovrneže

Ali številka 13 res prinaša nesrečo?

Zanimivi datumi iz življenja slavni mož. — Zgodovina odkriva vzroke za praznovrneže

Vsako leto ima dva dneva, ki padeta na petek in na trinajstega v mesecu. Teh dveh dni se praznovrneži najbolj boje. Že petek ima slab sloves, če se mu pa pridruži še nesrečna številka 13, je gotovo, da se bo tisti dan zgodilo nekaj strahovitega.

Zgodovina nam pa kaže, da strah pred številko 13 le ni tako neutemeljen, kakor bi kdo na prvi pogled mislil. Razni veliki, usodni dogodki so se odigrali na trinajstega v mesecu ali pa v petek. To je napotilo že tako praznovrne ljudi, da so se podkrepili svoj strah pred tem 'nesrečnim' datumom. Henrik IV. in francoski predsednik republike Carnot, ki sta oba tako tragično končala, sta se rodila 13. v mesecu. Henrika III. so pa trinajstega v mesecu kronali; tudi ta kralj ni umrl naravne smrti. Ubil ga je dominikanec Jacques Clement.

Vsi 'preroki' so doslej prerokovali, da bo konec sveta trinajstega v mesecu. Ali bo to res, pač ne moremo ugotoviti, ker svet kljub vsem pretresom še čvrsto stoji v svojih tečajih.

Slavni italijanski pesnik D'Annunzio je tudi precej praznovrnen, toda ne brez vzroka. Trinajstega decembra leta 1907. se je vozil po Rimu z izvoščkom št. 13. Konj se je splašil in voz se je prevrnil. Slavni pesnik bi bil kmalu izgubil ok in je moral več tednov ležati zaradi hudih notranjih poškodb. Zanimivo je, da je izvošček že ob začetku vožnje zahteval — 13 lir za vožnino.

Celo Napoleon I. je verjel, da more številka 13 vplivati na človeško usodo. Ko je bil v izgnanstvu na otoku sv. Helene, je nekoč dejal:

'Kadar se mi je v življenju zgodila kakšna nesreča, je bilo to gotovo trinajstega v mesecu ali na petek. Trinajstega v mesecu sem pričel svoj pohod v Rusijo... Trinajstega v mesecu je bila bitka pri Waterlooju.'

Če hočemo biti nepristranski, moramo pripomniti, da je imela ta usodna številka tudi dober vpliv v življenju francoskega cesarja. Trinajstega so ga izbrali za konzula in trinajstega v mesecu so proglasili zedinjenje Korzike s Francijo.

Slavni angleški pesnik Byron in Oscar Wilde sta tudi verjela v čudotvorno in usodno moč petka in številke 13. V Parizu je neki bogataš nekoč priredil slavnostno večerjo, na katero je povabil vse velike glave tistega časa. Bilo jih je ravno trinajst. Med gosti je bil posebno praznovrnen pisatelj Gautier. Ko je videl, da je gostov trinajst, je vstal od mize in hotel domov. Šele ko je gostitelj poklical svojega sina, ki je bil tako štirinajsti, se je dal pregovoriti in se je vrnil k mizi.

Narobe je pa slavni avstrijski igralec Girardi trdil, da je številka 13 najsrečnejša številka njegovega življenja. Svojo umetniško kariero je začel trinajstega v mesecu in vse večje uspehe je žel prav na ta dan. Nekoč je navdušen vzkliznil: 'Vsa čast številki 13!'

Amor strelja s strojnico

Tako vsaj poročajo iz Avstralije. Avstralske oblasti imajo namreč velike skrbi za ameriški vojak, ki vršijo vojaško službo na njihovi celini. Mladim Američanom se takoj po prihodu v Avstralijo ni nič bolj mudilo, kakor poiskati si boljšo polovico. Po poročilu v avstralskem parlamentu, so se že prvih deset dni po prihodu ameriških čet poročili v enem samem mestu štirje pari, v prvem mesecu je pa več kot dvajset Avstralk sklenilo z ameriški vojniki tisto zvezo, ki pravi o njej, da je zveza za vse življenje.

Ameriške vojaške oblasti s tem razvojem niso zadovoljne in tudi avstralske ne. Američani so prišli v deželo, da bi se bojevali, ne pa, da bi se poročili, se hudujejo odločujoči činitelji. Za zdaj še niso našli primerne sredstva, da bi zavrlj poroke ameriških vojakov, tako da morajo računati na še večje število takšnih nežnih vezi med obema kontinentoma.

Lov na duše

Prebivalci otokov Samoa v Polineziji verujejo, da se duša človeka, ki izdihne na prostem, preseli v katero koli žival, ki je tisti trenutek letela ali lezla mimo. Dolžnost pokoinikovih sorodnikov je, da to žival ujamajo in jo pokopajo poleg mrlca.

Zato domačini navadno obdajo truplo z nekaj rogoznicami. Brž ko zleze nanje kakšna žival, pa naj bo samo mravlja ali hrošč, rogoznico zvijejo in jo položijo poleg trupla v grob.

Čevlji — sodobna nagrada za rešitev življenja

V Newcastleu na Angleškem se je pripetila nesreča, da je neki šestleten deček padel v štiri metre globok rezervoar za vodo in bi bil skoraj uonil. Cela truma starih ljudi se je zbrala okrog rezervoarja, a nikogar ni bilo, ki bi skočil za otrokom in ga rešil.

Mimo je prišla 29 letna gospa Brownova, ki se ni dolgo pomisljala, temveč je skočila za otrokom v ledeno-mrzlo vodo in ga prilekla na koppo. Z umetnim dihanjem so ga obudili k življenju. Ko so ženi čestitali k hrbremu dejanju le preprosto dejala: 'Mislila sem na svojega sinka, ki je prav tako velik.'

Il giornale »Signal« di Berlino ha pubblicato le fotografie di sopra con il seguente testo: Dopo il barbaro bombardamento britannico: la parte settentrionale del Mercato nuovo della città di Rostoch con le sue case in stile del tardo barocco classicheggianti e oggi solo uno spauracchio di edifici anneriti, bruciati, danneggiati senza vetri. — Berlinski list »Signal« je objavil gornji sliki z naslednjim besedilom: Po barbarskem angleškem bombardiranju: severni del Novega trga v mestu Rostocku s poznobaročnimi klasicističnimi hišami je danes samo še vrsta počrnjenih, ožganih razbitin brez oken.

Toda gospe Brewnovej se je zgodila nesreča: njeni novi čevlji so ostali v vodi in niso več splavali na površje. »Bili so moji edini spodobni čevlji, je žalostna tožila pogumna žena, ko je morala v samih nogavicah domov. Ko je župan mesta Newcastle slišal o pogumni ženi, je prejel vse zakonske predpise in ji je izjemno podaril nakazilo za par novih čevljev. Ta nenavadni dogodek je bil prav za prav povod za to, da je vsa Anglija in dan govorela o pogumni Mrs. Bownovi.

Lasje izdajajo starost

Norveški kirurg Hirden je izumil postopek, kako bo s pomočjo las dolečal starost ljudi. Sestavljen je neko tekočino, v kateri se lasje različne starosti različno hitro razkroje, in sicer lasje mladih ljudi hitreje kakor starejših. Napravil je poskuse z 2000 ljudmi in sestavljal tabelo, po kateri je mogel prav hitro ugotoviti človekovo starost po lasih.

Kirurg je ugotovil, da lasje žive le kratko dobo. Lasje na glavi žive dve do štiri leta, včasih tudi samo šest mesecev, trepalnice pa samo tri do pet mesecev, nato se pa nadomestijo z drugimi. Zdravemu človeku izpade

vsak dan po 30 do 50 las. Po mnenju norveškega zdravnika, se novi lasje od prejšnjih razlikujejo po kemično-fizikalni sestavi.

Širom po svetu

Staro grobišče iz bronaste dobe so odkrili te dni v vasi Alapraia blizu Lizbone. Grobišče leži v neki podzemeljski jami in je iz leta 2.500 pr. Kr. Najstarejši časopis na svetu je »Cing-Pao« na Kitaskem. Star je 1030 let. Doslej še ni izpremenil svojega imena, založniki pa hranijo vse primerke od leta 912. do danes.

Velik meteor je padel te dni pri Tunisu. Povzročil je dosti trusca in strahu, vendar nobene škode. Na mestu, kamor je padel, je vsa trava ožgana.

Najvišji zelenjadni vrt v Evropi je nedvomno v Švici. Oskrbnik koč na Eishornu je posadil svoj vrtec s krompirjem in zelenjavo. Če pomislimo, da je to 2.657 metrov visoko, zelenjava v takšni višini se kar dobro uspeva.

Hud orkan je te dni divjal po vsej zapadni, severni in srednji Švici. V Wallisu so ruševine neke hiše poko-

pale dve osebi. Mnogo električnih in telefonskih napeljav je vihar čisto uničil, polomil je pa tudi veliko sadnega drevja.

Več novh ležišč zlata in srebra so odkrili pred kratkim v Romuniji. Njih izdatnost še ni znana.

Krstni list španskega slikarja Velasqueza se te dni našli. Slavni slikar se je rodil 6. junija leta 1599 v Seviji. Doslej točen datum njegovega rojstva ni bil znan.

Precej hud potres so čutili 17. julija ob 12,27 v Würtembergu. Po dvanajsetih minutah sta sledila še dva sunka, ki so ju pa komaj da čutili. Potres ni naredil škode.

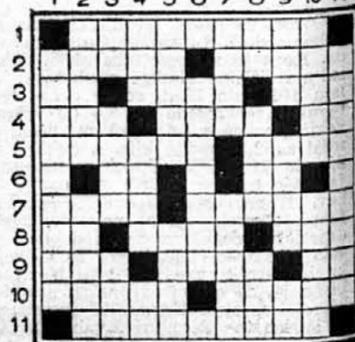
Nov otoček je jel moleti iz morja v zalivu Shaland v bližini Lollanda na Danskem. Širok je kakšnih 100 metrov in dolg okrog 200 metrov. Doslej ga morje tači ob najvišji plimi še ni zalilo.

Da bo vsa družina vesela, je treba samo kupiti »Družinski tednik«!

UGANKE

Križanka

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

Vodoravno: 1. Slaven hrvatski kipar. 2. Odlikujejo človeka; roparca ob rekah. 3. On (nemški); azijska planota; Slovan. 4. Osební zaimek; egiptovski bog v živalski podobi; sumerijska prestolnica in Abrahamova domovina. 5. Del zemlje; brez glasu. 6. Drog in gorski vrh; kratica znane ustanove. 7. Glasbeni interval; praprebivalec Balkana. 8. Domača ptica brez trupa; tlačeno ljudstvo; veznik. 9. Grška črka; pretep; medmet veselja. 10. Oblika glagola risati; grška boginja. 11. Moderna prevozna sredstva.

Navpično: Naš pisatelj (1838—1912, Abadon). 2. Del Ljubljane; pristanišče starega Rima. 3. Glasbena nota; zanos, vzlet (tujka); kvarte (4. sklon). 4. Oblika glagola iti; bajeslovni grški letalec; sto kvadratnih metrov. 5. Samodrežec, trinog (grško); prtok Ligurskega morja. 6. Brezčutje, otopelost (tujka). 7. Domače živali; francoski politik. 8. Osební zaimek; oblika glagola streti; pomožni glagol. 9. Ime mnogih žensk in dveh gor; ribje jajčece; števnik. 10. Zaničljiva za zamorca; tujka iz 3. navpično v množini. 11. Priljubljenost, vabljenost stvar, tujka, ki jo pogosto beremo na prireditvenih lepkih.

ZLOZENKA

Dafna — gon lan — rod Lada — Rim verna — noži metal — muze Lena — gib dina — ser selo — dina smreka — les Tine — Kim pok — Lija

Iz črk vsake dvojice besed sestavi 11 novih samostalnikov; začetna in končne črke od zgoraj navzdol sestavljajo ime, priimek in psevdonim našega pisatelja (1852—1917).

SESTAVLJENKA

Iz črk a, b, k, o, r sestavi vse možne samostalnice po dve, tri štiri in pet črk.

CAROBEN KVADRAT

1	A	A	A	A	A	A	A
2	A	B	E	F	G	I	I
3	I	I	I	I	K	L	L
4	L	M	N	N	N	N	N
5	N	O	O	O	O	P	P
6	R	R	R	R	R	S	Š
7	T	T	T	T	T	U	V

- 1. Radikalni pripadnik husitov
- 2. prikrit
- 3. nagrobni napis
- 4. glasbilo
- 5. tolišča, ki jo dobivajo pri izpiranju ovčje volne.
- 6. vrsta površnika
- 7. bolgarski politik

Diagonali z leve na desno povesta dve gori v Julijskih Alpah, srednja navpična vrsta pa to, kar je konjeniki in petelinu skupno.

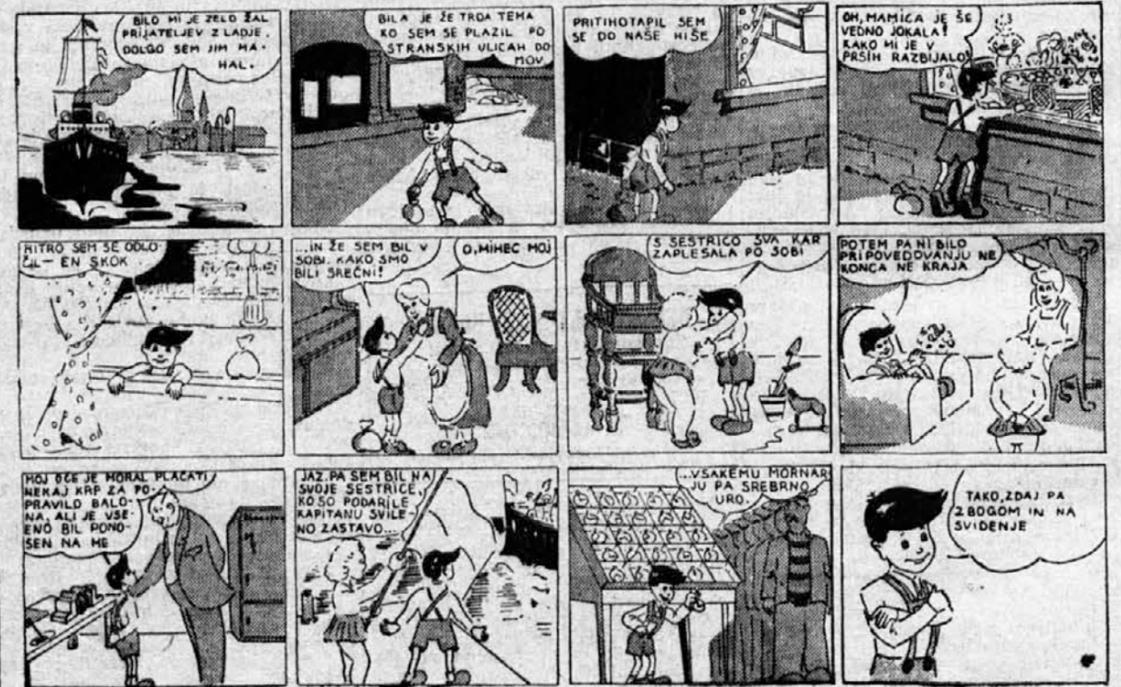
ZAKAJ?

Zakaj imenujemo najbolj vroči poletni čas od 24. julia do 24. avgusta »pasje dneve«? Ali so jim bili res prvi psi botri, ali je kako drugače?

Odgovor:

»Pasje dneve« imenujemo tako, ker so v tem času pasje psi najbolj vroči. To je čas, ko naša najstarejša zvezda stalno oddaja največ toplote. V tem času so pasje psi najbolj vroči. To je čas, ko naša najstarejša zvezda stalno oddaja največ toplote. V tem času so pasje psi najbolj vroči.

PRIGODE POREDNEGA MIHCA

KONEC

Rešitev ugank iz prejšnje številke

Križanka: vodoravno po vrsti: 1. mrvljinar. 2. ambulanca. 3. dac, dcl, ud. 4. ra (= Ren), arl, smo. 5. o, sladoled. 6. nabob, edinec. 7. škrlatna, n. 8. čok, trt. 9. (= red). 9. in, Ero, lar. 10. e. inostrano. 11. akrostichon. Številnik: Ključ: a) kamifola, b) kopalnišče, c) voznina, d) obseg; nič ni slabšega ko mož, ki vse vé, pa nič ne zna. Obratnica: Korab, kobra, barok, Korba. Carobna zlogovnica: 1. koline, 2. Litava, 3. Nevada.

Ni videla, da jo Pierre, še zmerom čepeč ob hladilniku, na skrivaj od strani opazuje.

»Sirotišnica v Nanterre,« je nazadnje dejal. »Ali jo poznate, gospa?« Njegov glas je bil strog, skoraj osoren. Liana ga je presenečeno pogledala. Izraz njegovega obraza je bil čudno napet, kakor da bi prežal na njen odgovor.

Tedaj je mimo ograje počasi prišla gruča starčkov. Pierre je nadaljeval: »Vidite, to so siromaki, ki imajo tukaj na stara leta zastoj hrano in stanovi.« Mnogi izmed njih so bili v življenju premožni, bogati, slavni. Zdaj žive samo še od spominov in od milodarov, ki jim jih daje usmiljena vršila pa tudi sebična, da, celo zločinska roka...»

Liana je prebledela. Zaslutila je, kam merijo te besede. Zdal si ni bila več tako gotova, da se je bil avto slučajno pokvaril prav v tem kraju. In kaj naj pomeni ta namig na zločinstvo? Kako je bil že dejal? Ljudje, ki so bili nekoč slavni in bogati, morajo na stara leta živeti tukaj, posebno, če so siromašni, kakor je bil njen Lussan... njen mož, o katerem je tako odkrito priznala, da ga sovraži!

Liana se je zdržnila. Kaj neki je utegnil zakriviti v mladih letih na videz tako nenevarni starček, kakor je bil Lussan? In zakaj sega Pierreovo sovraštvo celo onkraj groba?

Ustavila se je pred vrati in zamišljeno zastrela v poslopje, ki se je zdelo zdaj, ko je sonce zašlo za oblak, pušto in živo. Ni mogla odmakniti oči od stroge stavbe, kakor da bi hotela privabiti iz nje skrivnost, prepletajočo njeno lastno usodo.

Zbudil jo je Pierreov glas: »Gotov sem! Zdal lahko nadaljujeva, madame Lussanova!«

Tiho je sedla poleg njega, ne da bi ga pogledala. Zdal je bila že trdno prepričana, da jo je bil nalašč peljal tod mimo. Torej se je blinil, ko ji je zatrjeval, da se počuti osamljenega in da bi zato rad preživel ta dan z njo! Tudi to pot je imel skriven namen. Bila je v njegovem življenju samo orodje, nič več! Nenadna jeza jo je prešinila, jeza, porojena iz užaljenega samoljubja in ranjenega ponosa.

Se preden je utegnila dati duška svojim čustvom, jo je spet zbudil iz premisslavljanja njegov strogi glas:

»Glejte, tukaj je pokopališče, kjer jih pokopavajo. Tako blizu hiše, kjer žive. Z oken lahko gledajo, kje bodo počivali čez nekaj let ali morda že čez nekaj mesecev, tednov. Strašna misel za tiste, ki so v mladosti uživali vse dobroto sveta, in za tiste, ki so v zrelih letih zakrivali nepopravljive krivice...«

Molčala je. Kaj neki naj bi odgovorila? Spet jo je zajelo grenko razočaranje ob misli, da njegovo povabilo ni bilo iskreno, da jo je peljal s seboj samo, da bi z njo nadaljeval svoj nenavaden poskus. To razočaranje mu je težje odpuščala kakor to vedno zasledovanje in vohanje po njenem zasebnem življenju.

Zavita v trmast, težak molk sta prevozila še pol ure do Saint-Germaina. Bilo je že skoraj poldne, ko se je avto ustavil pred saint-germainskim gradom. Pogled na pisano obločeno, razgibano množico, ki je valovila po travniku, pred gradom in na terasi hotela, je Liano nekoliko raztesnel. Pierre je spretno zavrl avto v senici kosatega drevesa v vrsti drugih avtomobilov, nekaterih manjših in starejših, drugih večjih in od sile elegantnih.

Liana se je na tihem zahvalila dobremu angelu, ki jo je bil navdahnil, da si je sešila to svileno sivo obleko in kupila k njej temnomodre čevlje, klobuk in ročno torbico. Zdal se ji ni bilo treba sramovati pred prežečimi pogledi žensk, ki so kakor pušice streljali po njej. Narobe, čutila je, da bi marsikatera izmed teh elegantnih, a že nekoliko postarnih dam v čipkah rada dala svojo dragoceno obleko za njeno ceneno, če bi mogla z njo vred dobiti njeno mlado, čvrsto postavbo in njen gladki, rožnati obraz. To spoznanje je nekoliko zabilgalo pravkaršnje razočaranje nad Pier-

njen prvi mož

LJUBEZENSKI ROMAN

rom, še posebno, ko je opazila, da jo marsikateri moški občudovalno ogleduje in da torej prav nič ne zaostaja za to razkošno, elegantno množico.

»Čas kosila je,« je nekoliko zapeto dejal njen spremljevalec, »morala se bova nekoliko okrepčati. Dober zalogaj je najboljšje zdravilo za vsakršna razburjenja.«

Liana je čutila skrito ost, toda bila je že tako utrjena, da je ni več zbudila. Skoraj brez zadrege je sprejela ponujeni komolec in odšla s Pierreom na teraso. Izbrala sta si mizo na zunanjem koncu terase, kjer so ovijalke zelenile ograjo in kjer se je odpiral čudovit pogled na letališče.

Zdal je bila mladega moža njej nasproti sama ljubeznivost in pozornost. Ko se je branila, da bi izbrala jedi, ker je bila še nekoliko negotova v bogati izbiri na jedilnem listu, je naročil skupen, zelo okusen in zelo izbran obed.

»Rad bi, da bi ohranili prijeten spomin na ta najin prvi skupni obed,« ji je laskavo dejal in jo nekoliko odsotno pogledal, kakor da se z mislimi ne bi mudil pri njej.

Ceprav je bila ta želja ljubezniva, ji vendar ni mogla vrniti zaupanja v iskrenost njegovih namer. Zmehdana od toliko vtiskov in nekoliko utrujena od vožnje ni mogla s tekom jesti, kakor bi se spodobilo za njeno mladost in zdravje.

Tudi njen sosed ni imel pravega teka in tako je ostalo izvrstno kosilo skoraj nedotaknjeno na belo pognjenji mizi. Liana se je počutila kakor ujeta ptička v kletki. Ni več vedela, kako naj bi se vedla, da bi mu bilo prav. Pogovor med njima, izprva še dokaj živahen in neprisljen, je kmalu obtičal, sukajoč se okrog vsakdanjih stvari, dokler ni čisto usahnil. Nekaj časa je Liana molčala, ogledujoč ljudi okrog sebe. Kmalu ji je pa postalo dolgčas; videla je, da se je njen sosed zamislil in da je na njegov blede obraz spet legla senca otožnosti, ki se ni nič kaj podala njevoji mladosti in veselumu okolu.

»Videti je, da vas moja navzočnost ni tako razvedrila, kakor ste pričakovali!« ga je naposled zbudila iz zamišljenosti.

Zdržnil se je in zardel. »Oprostite,« se je opravičil. »Pravkar sem doživljal težke trenutke obupa in razdvojenosti. Ne bom si odpustil, da ste opazili mojo zamišljenost, da ste uganili moje skrbi, saj sem vas bil vendar povabil na prijeten dan v zabavni družbi...«

Liana je resno odkimala. »Ne,« je tiho odvrnila, »kriva sem jaz. Jaz bi vas bila morala iztrgati iz zamišljenosti... Ali mi niste dejali, da vam je moja navzočnost potrebna? Vidim samo, da nisem zmožna v vašem načrtu odigrati vloge, ki ste mi jo prisojali. Razočarala sem vas!«

Njegove oči so se potopile v njene, hoteč tam odkriti, ali tudi misli tako, kakor govori. Pod tem vprašujočim, strogim pogledom se je spet začutila vso drobno in majhno. Zavedajoč se svoje nedolžnosti, je vzdržala tudi to preizkušnjo. Čutila je, kako ji kri sili v obraz kakor njega dni, kadar jo je mati osumila, da laže, čeprav je resnico govorila.

»Ljubeznivi ste,« je zašepetala in jo prijel za desnico. »Čelo prelubeznivi zame, ki bi moral iti ravno po začrtani poti, ne oziraje se na desno ne na levo.«

In po kratkem premolku, v katerem so se njegove misli najbrže strnile v bolj oprijemljivo, razumljivejšo obliko, je povzel:

»Sovraštvo daje človeku odločnost in moč. Sovraštvo ga vodi do cilja in mu pomaga premagati vse ovire. Siromak tisti, ki se razneži in popusti. Premagan je!«

Liana se je trudila, da bi mu mogla slediti v skrivnostne temine njegovih misli. Ko je utihnil, je odkimala.

»Sovraštvo človeka poslabša,« je ugovarjala. »Njegove najnižje, živalske instinkte podpihuje. Samo velikodušnost in odpuscanje nam dajeta zadoščenje, ker nam dvigata dušo onkraj strasti.«

Pierre je zatrepetal in nehote začudeno pogledal drobno, mlado bitje, ki je tako preprosto oznanjalo tako velike resnice.

»Vendar je tudi sovraštvo lahko sveto,« ji je skušal razložiti.

Liana je spet odkimala. »Ne,« je pribila, »nobenega sovraštva ne moremo venčati z idealizmom! Lahko trdite, da imamo svete dolžnosti, ki so pogosto tudi bolesterne dolžnosti. Če jih hoče človek izpolniti, mora premagati samega sebe... Te dolžnosti človeka oplemenitijo, če ostane pravičen in usmiljen...«

Nekaj časa sta oba molčala. Pierre je zamišljeno pobešal glavo.

»Prav imate,« je čez čas resno dejal, »človek mora izpolniti svojo dolžnost, naj bo še tako težko...«

In čez trenutek nekoliko tiše:

»Izpolnil bom svojo...« Mučna tišina je legla mednju. Liana je čutila, kako sta se bila v teh trenutkih čudovito zblizala, toda kmalu se je on spet oddaljil in tudi, če bi hotela, bi mu ne mogla slediti v temne svetove, kjer je blodila njegova duša. V zadregi, ki prevzame ten-

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrobi in svetlolika srca. Ovratnike, zapestnice itd. Per. suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in pub

tovarna JOS. REICH LJUBLJANA

kočutnega človeka, ko spozna, da se je preveč približal bolečini bližnjega, bi bila rada napeljala pomeneke drugam, toda jeziki ji je bil lesen in okoren in kakor da ni hotel ubogati njenih želja. Mogoče je občutil on prav isto, zakaj čez nekaj trenutkov je prisiljen vedro vzkliznil:

»Pozabiva na skrbi in težave! Kosi- silo je za nama, zdaj nama gre idiličen sprehod po gozdu.«

Liana je pokorno vstala. »Prav,« je pritrdila. »Skrbi bodo že počakale do jutri!«

Krenila sta proti parku z velikimi nasadi, ki so se prelivali na koncu v temnozelen gozd. Sonce je žarko pripekalo in hladna senca kosatih dreves je vabila v svoje okrilje.

»Pojdiva do noailleskega križa,« je predlagal Pierre. »Tamkaj so drevesa še gostejša, tako da sonce ne more prodreti skozi prepletene krošnje. Hodila bova po mahu kakor pod zeleno streho.«

Liana se je nehote zdržnila. Misel, da bo sredi prostranega gozda sama z njim, jo je še zmerom plašila.

»Ne, ne!« je vzkliznila, »nič rada ne hodim po gozdu!«

»Oglejva si tedaj saint-germainski grad,« je predlagal, ne da bi ga njena zavrnitev posebno bolela. »Razgled s teras na pokrajino je zelo lep.«

Ko sta se vzpela do ograje, ki obrobja strme bregeve, padajoče proti Seini, je Liana občutila tisto hvalče sproščeno, kakršno menda začuti človek, ki se potaplja, ko se oprime rešilne deske ali roke. Zdelo se ji je, kakor da bi ob pogledu na pokrajino,

ki se je vsa radodarna in širna razprostirala pred njo, spet začutila trdna tla. Z vzdihom olajšanja je sedla na kamnitno ograjo in se zagledala v sliko pod seboj.

»Kakšen lep razgled!« je vzkliznila, skušajoč premagati otročjo tesnobo, ki ji je še zmerom stiskala srce. »Kako je vse to lepo! In ta ogromna, košata drevesa! Kaj je pa tisto na levi? In ona cerkva na desni?«

Vpraševala je burno, ne da bi počakala na odgovor. Dober psiholog bi kmalu uganil, da se za to ploho vprašanj skriva nekaj pomembnejšega. Pierre najbrže ni opazil njenega namišljenega vzhujenja. Še zmerom tih in zatopljen v svoje misli je le raztreseno odgovarjal na njena vprašanja, mudec se v resnici daleč drugje.

Boječ se, da se bo prehitro izčrpala, se je jela razgledovati okrog. Na steni je zagledala veliko orientacijsko desko, na kateri je bila upodobljena vsa pokrajina. Na videz se je zatopila v ogledovanje, od strani je pa vseeno kdaj pa kdaj ošinila svojega spremljevalca, ki je tih in odsoten stal poleg nje.

Čutila je, kako se ji vračata pogum in samozavest:

»Poglejte, gospod Pierre, zeleno oazo sredi hiš! In ali tisti hrib ni Mon Valerien?«

Pierre ji je odgovarjal, prizanesljivo se smehljajoč njeni navdušeni vnevi. Zdal se mu je ta zapeta mlada žena kazala čisto od nove strani, zdaj je bila takšna, kakršna še ni poznal. Postala je bila zaupljiva. Kakor da bi se bil zbudil iz globokega spanja, jo je nenadno prijel pod roko in jel strastno govoriti:

»Vidite, mala gospa, človek, ki je zvezan z naravo, je boljši, zakaj njegove zahteve do življenja so manjše. Želja po uživanju dvomljivih veselji, ki nam jih daje civilizacija, nas žene v vročico za denarjem, ki ni prav nič osrečujoča. Če bi mogel vsakdo živeti kakor skromen kmet, ki prideluje kruh v potu svojega obraza, bi ne bilo tolikšnega pohlepa in ne tolikšne zavisti med ljudmi. Mi mestni ljudje smo že pokvarjeni. Namišljene potrebe po udobju imamo, potrebe, ki so hujše od resničnih.«

Liana se je nasmehnila: »Včasih so ljudje takšne misli strnili v en sam stavek: eno ognjišče in eno srce.«

»Da, ljudje so bili zadovoljni s petakom na dan! Dandanes so človekovi ideali bolj zemeljski in precej večji. Vsakdo hoče imeti svoj avto in svoje svilene nogavice... to je dražje in nam vseno ne razvedri srca!«

Gotovo Pierre s temi besedami ni meril nanjo, toda Liana je bila tako občutljiva, da se je vseeno začutila prizujeto. Pomislila je, da tudi sama nosi svilene nogavice, oh, zelo poceni svilene nogavice, ki jih je kupila pri neki razprodaji.

Doslej ni nikoli mislila na stvari, ki jih je bil pravkar izrekel Pierre. Njeno življenje je bilo doslej tako preprosto, njeni izdatki tako skromni, da se ni utegnula kesati, če je izdala nekaj frankov za kremovo rezino, ki jo je tako rada jedla, ali pa za par svilenih nogavic, kupljenih na razprodaji. Da, slutila je, da žive na svetu ljudje, ki za svoje osebne potrebe za razvedrilo in zabavo izdajo več, kakor zasluži ona v enem mesecu, toda nikoli ni premisslajala, ali je to pravično ali ne, ali so ti ljudje srečni ali ne. Da, eno ognjišče in eno srce, to je tisto, kar se je tudi njej od nekad zdelo najvišja sreča in česar najbrže sama nikoli ne bo dosegla... Spomnila se je, kako jo je zla usoda pregnala od domačega ognjišča, in ob misli, da je samostojno deklet, ki kljub svobodi, kljub nazivu »madame« in kljub svojemu do-

mu ni užila še prav nič tople nežnosti, po kateri je tako hropela, so ji navrele solze in jela polzati po licih.

Pierra je nenadna molčečnost mlade spremljevalke presenetila. Pogledal jo je od strani. Naslanjala se je na kamnitno ograjo, z desnico podpirajoč ljubko bradico, in zamišljeno strmela v pokrajino pred seboj. Po levem licu, obranjenem proti njemu, je polzela debela solza...

Za trenutek so dobile njegove oči čuden, trd izraz, toda takoj nato se je sklonil k njej, jo objel okrog drobnih ramen in zašepetal:

»Oh, uboga mala!«

In še preden je utegnila preprečiti, je potegnil iz žepa robc in ji jel brisati solze, ki niso hotele nehati polzati po teh mladih licih, ki so bila zdaj vsa bleda.

Ze od jutra se je potapljaj v svoje mračne misli, tako da se ni domislil ni bil, da bi utegnila biti tudi ona zaradi česa žalostna.

»Ne bodite žalostni, mala gospa,« je šepetal, »vse se bo uredilo. Če bi vedeli, kako rad bi, da bi bili srečni... kljub vsemu, kar bi vas utegnilo še doleteti!«

Rad bi jo obsul z nežnostjo, ji rekel vse tisto, kar ga je že tako dolgo peklo, oh tako rad bi prišel k sebi to čudovito, čvrsto deklško telo, toda stal je kakor vkopan ob njej, čuteč, da bi morda en sam njen vzdih, en sam zdržljaj izpodnesel vse njegove načrte in dobre sklepe, da bi ga pahnil pred njo na kolena, mu razvezal jezik.

Vse okrog je bilo mirno, potopljen v toplo poletno popoldne. Lahna soparica je trepetala nad dolino, nebo je bilo zastrito z drobnimi, kodrastimi oblaki, hitečimi proti severu. Tukaj gori sta bila čisto sama sredi daljnega sveta, in zavest samote je krepila njegovo čustvo do nje.

Ni bilo prvič, da je ob pogledu na ta nežni, otroško zaupni obraz pozabil na dolžnost, ki si jo je bil sam zadal. Če bi hotela, je pomislil, bi pozabil na vse... In to je moralo biti mnogo, zakaj ob tej misli si je grizel ustnice, da so postale temnordeče in se še bolj odražale od nenadne bledice obraza, ki se je zdaj zdel ozek in zalosten.

Ali je bil res tako šibak, da so ga mogle te velike oči premamiti, da je pozabljal na vse svoje dobre namere in sklepe? To spoznanje ga je pretreslo, da je vtrepetal po vsem telesu.

Še nikoli se mu Liana ni zdela lepša in bolj poželenja vredna kakor zdaj, ko je v nenadnem sproščanju naglila glavo in jo naslonila na njegovo ramo. Njen obrazek, ves bel in beden, je bil tako blizu njegovim ustnicam, da se mu niti zganiti ne bi bilo treba, če bi ji hotel dihniti poljub na čelo. In ob divjih utripih svojega srca je spoznal, da bi tvegal vse, če bi smel vzeti ta obraz v svoje roke in poljubljati ta otroška usta, ki so bila prosajna in rdeča kakor malina v soncu, ki je sijalo nanje.

Oh, če bi smel objeti to toplo, ljubno telo! Ves je vtrepetal. Vsi predsodki, vsi pomisleki so kakor plašč zdrknili z njega, ko je čutil, da tudi ona drhti. Prišel jo je k sebi, hoteč jo poljubiti na ustnice. Sku...la se je izviti iz njegovega objema in poljubil jo je na hladni, mehki vrat, da so ga počsegetali drobni kodreli, vijolci se za malim, nežnim ušesom. Čuden opoj ga je prevzel, zdelo se mu je, da je položil vso svojo dušo v ta poljub.

Ali je sploh čutila to ljubkovanje? Počasi, brez strahu se mu je izvila iz objema in v zadregi poiskala v ročni torbici žepni robček. Otrla si je oči, sileč se v smehljaj.

»Hm... kako neumno, da se cmerim kakor majhen otrok!«

Nič ni odgovoril. Nič mu ne bi mogel tisti trenutek iztrgati sladkost, ki je bilo njegovo srce še vse polno. Ko se je srečala z mehkim, nekoliko zmehanim pogledom njegovih oči, je pobešila glavo in hitro dejala:

»Vrniva se! Glejte, sonce že zahaja za drevesa.«

Dalje prihodnjic

HUMOR

Ljubeznivi mož

»Ljubezen je res nekaj čudnega. Preden sem se s svojo ženo poročil, sem jo od same ljubezni hotel pojesti. Danes mi je pa žal, da je nisem.«

Gospodar v hiši

»Kadar ponočujem, sem drugi dan vselej ves zbit.«

»O, nisem vedel, da ste poročeni.«

Prepozno

Vedeževalka: »Pazite se vitkega, črnolasega moškega...«

»Prepozno, sem se že poročila z njim!«

Preprosto

»Kako morete zdaj, ko ste poročeni šele nekaj mesecev, že misliti na ločitev!«

»Čisto preprosto: z ženo sva zamenjala dnevnika.«

Skraini čas

Gost: »Nalakar, meso, ki ste mi ga prinesli, vendar že smrdi.«

Nalakar: »No vidite, potem je res že skrajni čas, da ga pojedete.«

Prijaznost

Kirurg: »Kaj sto lir si plačal, da ti je zdravnik operiral prst na roki? Za ta denar bi ti bil laz celo roko odrezal!«

Sreča

»Danes je ravno pet in dvajset let, kar sem pri vas v službi.«

»Srečo imate, Ni dosti podjetij, ki tako dolgo obstoje.«

Ne razume

Čebulček prvokrat lovi ribe z nekimi ribičem. Ribič vrže mrežo, čez nekoliko trenutkov potegne iz vode čeden plen.

»Čudovito!« vzklizne Čebulček, »kako neki te ribice v tako kalni vodi najdejo mrežo?«

Ne igraj se z ognjem!

»Pomisli, Tone, moja žena je tako rada brala roman »Trije mušketirji« — in večraj gre in mi rodi trojčke!«

»Smrt božja! Zdal moram pa pri priči domov, da povem ženi, naj bere knjige. Ali baba in štirideset razbojnikov!«

Relativnost

»Nikoli si ne bi mislila, da je Jože tako pošten fant in da ima tako dober okus.«

»Beži no, kako si pa prišla do tega spoznanja? Zadržji si pa trdila, da je domišljav fičfirji!«

»Večraj me je zaprosil za roko.«

Štirje elementi

Učitelj: »Janeček, naštej mi štiri elemente!«

Janeček: »Ogenj, voda, zrak in pivo.«

Učitelj: »Pivo? To vendar ni element!«

Janeček: »Je, je. Kadar se naš oče napije piva, mama vselej pravi: »Zdal je pa spet v svojem elementu!«

Iz otroških ust

Minčica moleduje: »Mama, kupi mi novo punčko!«

»Tvoja stara punčka je še čisto dobra!«

Nato Minčica: »Saj sem tudi jaz došla, pa si vendar prejšnji mesec kupila novo punčko!«

PLAVANJE - šport za staro in mlado

Tudi pri nas se le malo ljudi zaveda, kako zdrav šport je plavanje. Skoraj vsi naši otroci znajo plavati, toda med starejšimi ljudmi, pa tudi med tridesetletniki je dosti takšnih, ki se doslej s hladno vodo in s plavanjem še niso približe seznanili.

Naš nežni svet bo najbrže zanimalo, da plavanje v hladni vodi telo ne samo utrjuje, temveč tudi polepša. Pri plavanju polt ne more tako intenzivno dihati kakor na suhem, zato morajo dihalni organi prevzeti še njeno nalogo. Ta globoki in redni vdih in izdih iz pljuč in prsi vpliva posebno ugodno na razvoj prsnega koša. Spajanje telesa z mrzlo vodo je kar najbolj naravna masaža prsi. Zato se slabo razvite prsi pri plavanju okrepe, prevelike, mesnate prsi pa izgube odvečno meso in postanejo čvrstjše. Plavanje izboljša tudi črto rok in ramen in odstranja odvečno mast ob členkih nog, hkrati pa krepi mišice meč. Ženske dobe od plavanja lahko, prožno in čvrsto hojo, telesne oblike se izboljšajo in bolje in hitreje kakor s kakršno koli drugo telovadbo.

Dosti je ljudi, ki se niso kot otroci naučili plavati in mislijo, da je zdaj prepozno, da bi se še učili. Če hočemo imeti pri plavanju res pravi užitek, se moramo čisto otresti strahu pred vodo in premagati vse navidezne ovire. V vodi se moramo počutiti prav tako varne kakor na suhem. Bilo bi napak in nezmislno, da bi človeku, ki ne zna plavati, dejali: »Premagajte svoj strah pred vodo,«

in misliti, da smo ga prepričali in da se bo zdaj v vodi počutil varnega.

Strah pred vodo je znamenje negotovosti, ki jo je za mogoče premagati. Poznanje tega športa še ni zagotovilo, da bomo znali plavati v vsaki vodi. Dobri plavalci se pa navadi ne razkazujejo z vratolomnimi skoki in kozolci v vodi, temveč vselej premerijo ali pretehtajo globino, strujo in nosilnost vode. Strasten plavec plava zato, da bi učinkoval na gl...e, temveč skuša s čistostjo svojega sloga plemenitost plavalnega športa še poudariti in uveljaviti.

Če se hočemo naučiti plavati, moramo vedeti eno, in sicer nekaj, česar nas ne more nihče naučiti. Tega se bomo navadili samo z vajo, s preizkušnjo. Če globoko vdihnemo skozi nos in zadržimo sapo, ne more voda vdreti v nos, pa čeprav držimo glavo pod vodo; pritisk vdihnjenega zraka je namreč večji kakor pritisk vode.

Poskusite kar sami doma. Napolnite umivalnik z vodo, globoko vdihnite skozi nos, potem pa potisnite glavo v vodo. Niti kapljica vode vam ne bo mogla v nos, da, celo usta lahko odprete, ne da bi bili prisiljeni, da bi požrli vodo. Zdal skušajte po malem izdihavati iz nosu in ust, preden dvignete glavo iz vode. Če se vam je to posrečilo, ne da bi se vam zaleto, ne da bi morali kihiniti ali zakašljati, potem ste že čez najhujše, končali ste prvo vajo. Pono-vite to umetniško še nekajkrat v kadi pri koproju, tako da vam bo dihanje pod vodo in tik nad vodno gladino prešlo v meso in kri.

Glavni pogoj za plavanje je pravilno dihanje; šele nato pridejo plavalni gibi. Kajpak moramo te gibe najprej vaditi na suhem, če se to še

tako smešno sliši. Lezimo čez nizek stol brez naslonjača in prihrnimo delati gibe najprej z rokami, nato z nogami in nato hkrati. Ko se je dihanje spojilo z gibi v ritmično celoto, ste zreli za preizkušnjo v vodi.

Nič ni bolj bedatega in nič bolj nepravilnega, če tisti, ki zna plavati, začetnika sili v globoko vodo. Kakor ne more učence-prvošolce igrati na klavirju Beethovna, prav tako ne more začetnik v plavanju obvladati vsega hkrati: dihanja, novega občutka, ko se »spusti« na vodo in ne čuti pod sabo tal, plavalnih gibov, ki se zde na lepem zelo težavni in umetni. Nekateri površni ljudje trdijo, da se človek takoj nauči plavati, če mora plovati, če ga kdo porine ali pahne v globoko vodo. Če bi bilo to res, potem nihče ne bi utonil. Včasih kdo res strahovito bronca, če ga »prijatelj« nepričakovano pahne v globoko vodo, obdrži se sicer na gladini, ob smehu svojih tovarišev se ves prestrašen dokopuje do brega, toda plavati se ne nauči. Narobe, strah pred globino in vodo mu šine v kosti, in pozneje ga nihče več ne bo spravil v globoko vodo.

Pri plavanju se le redkok

'Oduren in škodljiv pojav'

Tako imenuje zdravnik ljubosumnost

Ljubosumnost živi od dvomov in podivja ali pa ugasne tisti trenutek, ko se dvom izpremeni v gotovost.

La Rochefoucauld (1613-1680)

Ce ljubosumnost psihološko razčlenimo, spoznamo, da je nevarna in škodljiva. Ljubosumnost ni bolezen in pravem pomenu, razen kadar se duševne muke tako stopnjujejo, da se človeku um omrača. To se pa na splošno ne zgodi pogosto. Ljubosumen človek je smešen, še večkrat pa zbuja sočutje. Ljubosumnež si privzgoji miselnost, ki je ne more nihče s se tako oprijemljivimi dokazi ovreči; tako izgubi sleherni zvezo z resničnostjo. S filozofskega stališča je ljubosumnost skoraj v vseh primerih neupravičena, posebno absolutna ljubosumnost, zakaj nihče nima pravice, da bi si čisto sam lastil naklonjenost svojega bližnjega.

Pogosto opazimo, da so že otroci ljubosumni. Prav majhen otrok, komaj nekaj let mu je, je že ljubosumen na svojo mamo. Če tega čustva spretno vzgojo ne krotimo in ne zatremo, ali pa vsaj izpremenimo v boljše uporabljeno energijo, se ljubosumnost razraste kakor plevel na njivi. Ko otročiček zraste v šolarčka, se ljubosumnost še trdneje ukorenini. Takšna ljubosumnost je pogosto posledica prepoptustljive vzgoje. Otroci ljubosumni na učitelja, češ da mu posveča premalo pozornosti, ljubosumen je na svojega prijatelja, češ da ga nima tako rad kakor on njega. Iz užaljenega samoljubja, še večkrat pa iz čustva manjvrednosti se porajajo bolesta ljubosumnost, ki spremlja otroka do zrele dobe in izpremeni človekovo življenje v brezupno borbo za drobno naklonjenosti.

Zenske so ljubosumnejše od moških. Starejši ljudje so ljubosumnejši od mlajših, otroci bolj od zrelih ljudi.

Zdi se, da je ljubosumnost čustvo, ki mu je pogoj za njega razvoj nekoliko neodgovorno duševno stanje; zato ima menda bolj pogoje pri duševno šibkejših ljudeh, pri otrocih in nekoliko pootročenihi starih ljudeh. Za ljubosumnost ni drugih zdravil kakor zdrava pamet. Prav na razum pa ljubosumneži najrajši pozabijo. Zagovorniki individualne psihologije trdijo, da je mogoče pri nekaterih, za duševno dogajanje zelo občutljivih ljudeh, doseči ozdravljenje s psihološkim vplivom.

Ljubosumnost je znani francoski pisatelj Marcel Proust izčrpano popisal v enem svojih romanov; glavni junak izrablja ljubosumnost, ki ga muči, v vir energije, ki naj mu pomaga pri ustvaritvi nekega velikega dela. Ljubosumnež doseže svoj cilj, toda ob koncu spozna, da je hkrati izgubil ljubezen svoje žene; to je njegova tragika, ki mu zagreni življenje.

Ljubosumnost ni ne zdrava ne praktična. Varovati se je je treba kakor hude bolezni. Ne igrajmo se s čustvi drugih in tudi ne poskušajmo, koliko vzdrži naša potrpežljivost, hoteč preizkusiti trdnost značaja svojih ljubih. Ljubimo in terjajmo ljubezen, toda ne sebično in krčevito! Ob medsebojnem spoštovanju in zaupanju se ljubosumnost ne bo utegnila vgnездiti v naša srca in razkrajati našo ljubezen. Dr. A. Willová (Dresden)

NAS NAGRADNI NATECAJ

Kotiček za praktične gospodinje

Za vsak prispevek, objavljen v tej rubriki, plačamo 10 lir

Stročiji fižol v omaki

1 in pol litra slane vode postavim na ogenj. Ko zavre, dodam pol kile drobno zrezanega stročjega fižola, 4 na kocke zrezane krompirje in na kolesce zrezan korenček in kuham približno 1 uro. Na žlici masti naredim prežganje, dodam nekoliko sesekljane čebule, zelene petersilja, žlico paradižnika in popra. Po okusu lahko okisam. Da dobim čim več teži, zakuham še dve do tri žlice koruznega zdroba. Zdroba pa ne smeš dodajati, ko jed vre, drugače se ti naredijo svaljki. Omaka je zelo okusna in izdatna. A. H. Ljubljana

Klobasice iz vinske trte in riža

V vreli slani vodi prevrem očičene in oprane liste vinske trte. Naspol kuhanemu rižu primešam 1 jajce, žlico masti ali masla, nekoliko sesekljane čebule in zelene petersilja, strok stolčnega česna, šep majarona, popra in po potrebi še osolim. Vse skupaj dobro premešam in nadevam liste. Vsak list zavijem posebej v svajle, položim na olajšeno pekačo in pečem pol ure. Pečene klobasice dam s solato na mizo. M. J. Vrhnika

Močnik z zelenjavo

Mehke cvetačne liste očisti, zreži na rezance, prekuhaj v vreli vodi in ocedi. Ocedene liste še dobro sesekljaj. Posebej skuhaj na vodi koruzni močnik. Tik preden je kuhan, mu dodaj sesekljane liste in vročo zabelo, v kateri si prepražila strok česna. Da zboljšaš okus, dodaj še malo kuhanega fižola. Včasih pa naredim

(Ti štiri modeli so risani izrečno za 'Družinski tednik' in niso bili še objavljeni.)

Stiri preproste in elegantne obleke za tople julijske dni. Kdo si ne bi zaželel dolgega izprehoda v temnomodrem drobnonagubanem krilu, ki nam daje tako imenitno prostot gibanja? K takšnemu krilu kajpak ne sme manjkati živordeča jopica iz šantunga ali tenkega volnenega blaga, ki je ne žep elegantno izvezen s temnomodrim sidrom. Ovratnik in obroček na rokavu sta prav tako temnomodre barve. — Črte narede postavijo vitko, če pravilno teko. Druga obleka na gornji sliki je kakor nalašč za mlada dekleta. Ob ovratniku in ob robu teko črte povprek, v pasu jih pa seče širok, enobarven pas. — Enobarvno obkečko iz sinjega ali rožnatega platna lahko sami izvezemo v ljubkem vzorčku in dosežemo s tem dvoje: stero obleko tako prenovimo, novo pa naredimo dragocenejšo in primernejšo za sleherni priložnost. — Poslednja obleka na gornji sliki je sestavljena iz treh barv in zato prav zabavna. Živetek je iz živordečega platna, krilo iz svetlodregega, v pasu je pa vstavek iz črtastega belomodrega blaga, ki naj nadomesti pas. Gornja slika je neobno primerna za jasne vroče, poletne dni, ko je tudi v naravi polno živih barv.

isto jed, samo da uporabim namesto cvetačnih listov ohrovtne ali pa špinačo. L. M. Gorizia

Za vsak prispevek, objavljen v 'Kotičku za praktične gospodinje', plačamo 10 lir. Znesek lahko dvignete takoj po objavi v naši uravi. Po pošti pošiljamo šele takrat, ko se nabere več takšnih nakazil. — Prispevke naslovite na Uredništvo 'Družinskega tednika', Kotiček za praktične gospodinje, Ljubljana, Poštni predal 345.

ISKRICE

Denar je vir vsega hudega. Kdor ga nima, obupa; kdor ga ima, je v skrbeh in misli samo na to, kako bi ga pomnožil; kdor ga je imel in ga nima več, je žalosten. In vendar ga vsi potrebujemo. To je naša tragika.

Žena, ki ima rada svoj dom in ljubeče skrbi za svojo družino, ne more biti slaba ženska.

Velike strasti odmro, drobne razvade ostanejo.

Kadar se ženska zaljubi, ne vprašuje, ali je maj.

Razočaranje naj bo za žensko opomin, naj v ljubezni ne igra glavne vloge samo čustvo, temveč tudi razum.

Dobre žeske rade oprostite drugim tudi tisto, česar bi jim drugi nikoli ne odpustili.

ALI IMATE ZDRAVO POLT?

Majhne kozmetične napake se dajo z lahkoto odpraviti

Pogosto ni mogoče potegniti stroge meje med zdravno in bolno poltjo, ker izpremembe zdrave polti v bolno niso takoj očitne. Zenske si najbolj prizadevajo za polt na obrazu, ker to vsakdo vidi. Vendar to še ne pomeni, da bi smeli zanemarjati polt po ostalem telesu.

Res je, da je polt na obrazu in rokah izpostavljena vsem mogočim vremenskim izpremembam, mrazu, vetru, hudi vročini in da zato bolj trpi od ostale polti. Narava je pa modro uredila tako, da je ta polt tudi bolj prožna in bolj odporna. Kadar polt na obrazu izgubi svojo gibčnost, se nam pričenjajo delati prve gube.

Normalna, zdrava polt ni ne pre-mastna, ne presuha. Čisto normalna polt pa postane mastna in se svetli, če presedimo vse popoldne v zakajeni kavarni, ali pa postane suha in hrapava, če preživimo dan na vetru in dežju, ne da bi si jo kdaj natriš s kremo. Če hočemo normalno, zdravo polt ohraniti svežo, ji moramo pač posvetiti nekaj nege, čeprav imamo še toliko dela. Rajši si prikrajšajmo nekoliko spanja — kvečjemu četrt ure — in si redno negujmo polt, kakor da bi dopustile, da nam polt ovane in da se prezgodaj postarajo.

Vsakanja nega zdrave polti ni ne draga ne težka. Najprej si jutraj umijemo obraz v mlacni ali mrzli vodi, vsesako pa nazadnje v mrzli vodi. Dvakrat ali trikrat na teden si lahko obraz umijemo z milom, če je mastno in brez alkalij. Če pa polt ne prenese mila in če opazimo, da se nam po umivanju z milom izpuščajo lišaji si umijmo kdaj pa kdaj obraz z zmetimi mandljevi luščinami, ki jih dobimo v vsaki drogeriji. S tem bomo dosegle, da se bo povrhnjica, ki odmirja, odločila od kože in nam dala prostost dihanja. Znojnice se bodo odprle, umazanijo bomo izmili z obraza, ki bo postal zardel in svež. Če ima kdo zdravo polt, naj si jo otira z grobo brisačo, in sicer od spodaj navzgor, nikoli pa ne narobe. Občutljivo polt si moramo pa otirati vselej z mehko, gladko brisačo, ne da bi drgnili, temveč samo s polaganjem suhe brisače na moker obraz.

Idealna polt ne potrebuje kreme, tudi pudra ne, še manj pa umivanja s špiritom, ki ga pa zdaj sploh ne dobimo.

Pretrano suha polt se že nagiba k bolni polti. Zelo radi se naredijo lišaji, polt se lušči in srbí. Pretirano suho polt imajo po navadi hudo nerovni ljudje. Tako polt si umivajmo samo z mlačno, prekuhanim vodo ali kremo, ki smo si jo utrle nežno in previdno v obraz, potem pa s kosmičcem vate obrisale. To delamo tako dolgo, dokler vata ni čista.

Nekatere ženske si negujejo roke z glicerinom in ne vedo, da si smejo samo vlažne roke natreti z glicerinom, če hočemo, da bo glicerin učinkoval. Če si bomo glicerin vtrle v suho polt, bo samo še vse huje razpokala.

Kakor smo že dejali, moramo negovati polt po vsem telesu, ne samo po rokah in po obrazu. Pod pazduho se moramo vsak dan z milom umivati, da se nam znojnice ne zapro. Prav tako je dobro, če se vsak dan oščetkamo z nepreostro ščetko po vsem telesu. Tako odločimo povrhnjico in pomagamo polti dihati. Posebno moramo negovati komolce in kolena.

Na kopalščih človek kaj hitro opazi, katera ženska ima lepa kolena in čedne komolce. Trda, podplatasta polt na kolenskih izdaja, da se ženska premalo neguje. To polt je namreč treba še posebno močno ščetkati in jo po vsakem ščetkanju natreti z mastno kremo. Tako bo kmalu postala gladka in volina.

O bolni polti, ki ima razne izpuščaje, furunkule in ekceme, odloča pa edino zdravnik, ki se mora s poltjo in boleznijo temeljito seznaniti, potem šele lahko svetuje pravilno nego.

Zelo praktična in lepa obleka za mlado mater. Ukrojena je tako, da jo lahko poljubno širimo, in sicer s pentljo, ki jo vzememo ob strani in s tem obleko širimo ali ozimo. Ta obleka, podobna nekdanji 'plasnici' obleki, je iz temne svile ali volne in je uporabna tudi po porodu, ne da bi jo popravljale.

krema, ki smo si jo utrle nežno in previdno v obraz, potem pa s kosmičcem vate obrisale. To delamo tako dolgo, dokler vata ni čista.

Nekatere ženske si negujejo roke z glicerinom in ne vedo, da si smejo samo vlažne roke natreti z glicerinom, če hočemo, da bo glicerin učinkoval. Če si bomo glicerin vtrle v suho polt, bo samo še vse huje razpokala.

Kakor smo že dejali, moramo negovati polt po vsem telesu, ne samo po rokah in po obrazu. Pod pazduho se moramo vsak dan z milom umivati, da se nam znojnice ne zapro. Prav tako je dobro, če se vsak dan oščetkamo z nepreostro ščetko po vsem telesu. Tako odločimo povrhnjico in pomagamo polti dihati. Posebno moramo negovati komolce in kolena.

Na kopalščih človek kaj hitro opazi, katera ženska ima lepa kolena in čedne komolce. Trda, podplatasta polt na kolenskih izdaja, da se ženska premalo neguje. To polt je namreč treba še posebno močno ščetkati in jo po vsakem ščetkanju natreti z mastno kremo. Tako bo kmalu postala gladka in volina.

O bolni polti, ki ima razne izpuščaje, furunkule in ekceme, odloča pa edino zdravnik, ki se mora s poltjo in boleznijo temeljito seznaniti, potem šele lahko svetuje pravilno nego.

Veliko sadja — brez sladkorja!

Ali lahko pripravimo kompot in deserte brez sladkorja? Da, in ti naši recepti so imenitni. Če boste po njih pripravljale poslastice, boste videli, kako bodo šle v slast, četudi jih niste delale s sladkorjem kakor njega dni.

Dober kompot: Erne češnje, rdeče jagode in maline očistimo, odstranimo peclje in peske. Vse skupaj zmešamo in polijemo z vrelim ribezljevim želejem. Ohladimo in postrežemo ledeno-mrzo.

Breskve z malinami: Olupljene breskve razpolovimo in prelujemo z vročo vodo. Pustimo jih, da se ohladi, in jih zložimo v skledo za kompot. Breskvam dodamo malinov pire in damo ledeno-mrzo na mizo.

Češpljev kompot brez sladkorja: Češpljam odstranimo koščice in jih kuhamo na lahnem ognju, da oddajo vse svoj sok. Ko so češplje kuhane, jih pretlačimo skozi sito, še enkrat prekuhamo, da oddajo vso sladkobo, in neprestano mešamo, da se ne pripali.

Sadni kolački: Iz ovsenih kosmičev pripravimo precej trdo testo, dodamo na drobno zrezano svežo sadje ali marmelado, izoblikujemo podolgate pravokotniki in shladimo. Ohlajeno ploščo zrežemo na kolačke in jih spemo svetlorumeno. Na mizo jih damo še tople.

Porabni nasveti

Najbrže ne veste, da vam lipa dá dobro vodo za umivanje obraza. Vrzi-te peščico lipovega cvetja v vrelo vodo in pustite, da deset minut vre. Potem vodo ohladite in si z njo nekaj dni zapovrstjo umijte obraz. Dobili boste nežno polt in gubice bodo izginile. Uhani niso samo ljubki, temveč zdaj tudi moderni. Če imate okus, lahko z

ŠAH

Urejuje A. Preinfalk

Problem št. 182

Sestavil A. Preinfalk

Spominu dr. Juleta Gabrovška

Mat v 3 potezah.

Aljehin se maščuje

RETIJEVA OTVORITEV

K. Junge — dr. A. Aljehin
Solnograd, 16. junija 1942.

1. Sf3, d5, 2. e4, d4 (Moderno, drugače igrajo predvsem e6 ali e6). 3. e3 (najboljše) Sc6, 4. e3, Sx4, 5. Sx4, Dxd4, 6. Sc3, Sf6, 7. d3, e5. (Boj za točko d4.) 8. Le2, (8. Le3, Dd8, 9. d4? Sg4!) Le 7, 9. Le 3, Dd 8, 10. f4? (Dobra zamisel, a pred rokado preuranjena; šlo je tudi takoj d4) e4, 11. Lxf4, e6! (Odpredani pot na b6.) 12. d4, Dd6, 13. Dd2, 0-0, 14.000. (Ne-koliko predrzno; Aljehin igra nadalje energično kakor v svojih najboljših dneh; kratka rokada je bila bolj solidna, a nekaj skrbi s kmetom d4 bi še ostalo.)

Lb4, 15. Ld3. (Ne dovolj Se4.) Da5, 16. Kc2. (Kljub pomislekom je bilo 16. a3 boljše in črni lovec bi se umaknil na e7.) Lf5, 17. Le5. (Ne prinese nič, zato naj bi rajši poskusil The1.) 1. x4+., 18. Dxd3, Sg4, 19. Lg3, Tfe8. (Beli je maženostno popuščil in črni se je že polastil točke e3; boj zanjo postane glavni motiv vse nadaljnje borbe.)

20. The1, Dg5! 21. Se4, Dg6, 22. Te2; f5, 23. Sc3, Txe2+, 24. Sxe2, Te8, 25. Sf4. [Se zanimivi zaplet, ki pa prav tako ne reši; črni namreč grozi Te3 ali Se3 ali Txe2 z f4+! Df7, 26. Kf1, g5! 27. Sh3 [Ce se vrne na e2, zavoljši Se3 važnega kmeta] h6, 28. a3, 29. Sf2, Se3, 30. Te1, f4 [Figura je zajeta] 31. Sh3, f3, 32. hg3 [Nesreča je, da 32. Txe3, 34. Dxe3, Dxf2 z novo damo.]

Dh7 [Kratek proces.] 33. Sf2, Te7, 34. Kc1, Dxd3, 35. Sxd3, Sxe4, Bell je dovolj obran in se je predal. Značilno je, kako pri modernem vodstvu igre tudi majhne prednosti privedejo do zmage, potrebna pa je seveda vsakozki precizna igra, drugače lahko pride hitro do prevrata. To je vsekakor pozicijske igre, kjer pa je hkrati treba budno prežati na možne odločilne kombinacije.

Vesti

Turnir v Oeynhausnu je že določil letošnjega prvaka Velike Nemčije. To čast si je letos priboril Berlinčan Reilstab; drugo in tretje mesto delita Dunajčan H. Müller in Klaus Junge, ki je to pot slabo startal.

Na dunajskem turnirju gostov je zmagal mestni prvak H. Keller, Sämisch in Opočenski pa sta šele 5. in 6. Za zaključek so odigrali še velik brzo-turnir, kjer je zmagal Aljehin pred Opočenskim, Kellerjem in Sämischem. Kmalu nto je odigral Sämisch slepo simultanko in je dobil 6 iger, 3 remiziral in le eno izgubil.

Rešitev problema št. 181.

1. 0-0! Rokada je od 1936, tudi v vseh problemih dovoljena. 1... Kxh3, 2. Dh1 mat — 1... g2, 2. De1 mat.

njimi zakrijele majhne hibe svojega obraza. Precej veliki uhani prav lahko zakrijejo prevelik nos (optična prevara) in omilijo trde črte obraza.

Nerodno je, če vam sonce prevé pordeči nos. Naredite si oblogo iz čistega riževega pudra, razpuščenega v kisu, in jo čez noč pustite na nosu. Drugo jutro ne bo več rdeč.

Vrezali ste se v prst in ne veste, kako bi ustavili kri? Raztopite v kozarcu vode tableto aspirina in v raztopini okopljite ranjeno mesto. Takoj bo kri nehala teči.

Če vas zaradi jarkega sonca začno oči peči, si jih nikar ne osvobodite z mrzlo vodo. Položite si za pet minut dlani rok na oči, pa si jih boste spočili.

Klobuk vašega moža bo ostal zelo dolgo lep in kakor nov, če mu boste pod usnjeni trak dale kos pivnika. Se prav posebno je to priporočljivo v vročih poletnih dneh.

»Moram imeti žraka, pravite in pustite vsa okna odprta in pustite vso vročino v hišo. Zgledite se po prebivalcih južnih krajev, ki zračijo hiše samo z odprtimi žaluzi, češ dan pa imajo do večera neprodušno zaprte.